

กรรมของสัตว์

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

พูดถึงธรรมะนะ เวลาคนเจ็บไข้ได้ป่วยนี่ จะคิดถึงยา คิดถึงสิ่งที่จะทำให้เราเป็นสุข คิดถึงสิ่งที่จะทำให้เราพ้นจากความทุกข์อันนี้ให้ได้ ทีนี้ธรรมะนี่ มันเป็นการแก้ มันเป็นยาที่ละเอียดลึกซึ้งมาก เพราะหัวใจของเราเป็นนามธรรม หัวใจของเรามันต้องการยาอะไร ร่างกายเจ็บไข้ได้ป่วยนะ ถ้ามียารักษามันจะหายได้ แต่เวลาจิตใจนี่ เราจะเอาอะไรไปรักษามัน เราไม่เข้าใจกันหรอก

สิ่งที่พูดกันเห็นใหม่ เวลาไปหาพระหาเจ้า ไปหาพระเจ้า ไปอ่อนน้อมไปขอเอาสิ่งที่ไปอ่อนน้อมไปขอเอา นั่นเป็นเรื่องสิ่งที่เป็นปัจจัยเครื่องอาศัยนะ เห็นใหม่เวลาทำบุญนะ พระเขาสอนกันนี้ แล้วคนเห็นแล้วฟังมากนะ ประเด็นนี้จะชักเข้ามาที่ปฏิบัติเรื่องสมาธิๆ นี่ เนี่ย เวลาไปถึงนะ ทำบุญกับพระนะ เขาบอกว่านี่คำทำไรเกินควร ตักบาตรนิดเดียวก็จะเอานิพพาน นี่เขาพูดของเขาไปอย่างนั้น เพราะเขาคิดเอาวิทยาศาสตร์มาจับ วิทยาศาสตร์ธุรกิจการค้าเห็นใหม่

การตอบสนองนะมันก็ต้องไปสมมูลใช้ใหม่ นี่ตักบาตรนิดเดียวก็จะเอานิพพาน เพราะเราคาดกันว่านิพพานสูงส่งมาก ใจสูงส่งมากจนเอื้อมไม่ถึง และการทำบุญตักบาตรนี้ หวังผลประโยชน์เพราะมีความคิดกันอย่างนั้น เวลาไปหาพระหาเจ้าก็ไปขออ่อนน้อม ขอให้เราประสบความสำเร็จ ความสำเร็จหรือความไม่สำเร็จนะมันอยู่ที่เรา ใช้ มันอยู่ที่อำนาจวาสนาส่วนหนึ่ง

แล้วคนมีอำนาจวาสนาเวลาเกิดนะ มีหลายครอบครัวมาก เราสังเกตของเราเพราะเราปฏิบัติธรรม ลูกศิษย์เราเองนี่แหละมาอยู่กับเรา ทุกคนเราจะสังเกตมาก มีครอบครัวนะ บางทีนี่เห็นใหม่มีลูกคนแรกเห็นใหม่ฐานะทางครอบครัวดีมากเลย โอ้ลูกคนนี่ซื้อทุกอย่างมีเท่าไรให้หมดเต็มที่เลย พอลูกคนที่ ๒ ที่ ๓ ฐานะเราไม่ค่อยดี เก็บของเล่นจากคน

พี่มาให้คนน้อง นี่ไง เราเกิดในพ่อแม่เดียวกัน เราเกิดต่างๆ เห็นไหมนี่ กรรมมันพาเกิดใจ นี่คือการอำนาจวาสนาส่วนหนึ่ง

เรามาทำสิ่งใดมีอำนาจมาส่วนหนึ่งแต่ความสำเร็จอยู่ที่การกระทำของเรา อยู่ที่ความตั้งใจจริงของเรา และอยู่ที่ความเข้มแข็งของจิตใจเรา แต่ที่นี้พูดถึงว่าการค้ากำไร เกินควร สิ่งต่างๆ มันพูดทางวิทยาศาสตร์นี้ เมื่อไม่พูดนะ เนี่ย หมอชีวกนะ หมอชีวก โกมารทัจจ์ เป็นหมอที่รักษาพระพุทธเจ้า เวลาเกิดมานะ มีพรหมณ์ที่พยากรณ์ว่าเด็กคนนี้จะเกิดมาจะเป็นคู่แข่งกับลูกเขา เขาเอาไปนะ เขาจะฆ่าตายเขาก็ทำไม่ลงใช่ไหม

ฝูงโคมาเขาก็ไปวางไว้ให้โคเหยียบให้ตายซะ มีโคหัวหน้าฝูงมันมากอมไว้มันก็หลบกันไปได้ เขาพยายามจะฆ่าเด็กคนนี้อย่างไรก็ฆ่าไม่ได้ เนี่ย ถึงสุดท้ายแล้ว เขาเองเวลาโตขึ้นมา มีการศึกษาจนมาเป็นหมอประจำพระพุทธเจ้านะ เวลาสิ่งที่มันทำมาของที่มันทำมา มันมี อย่างในปัจจุบันนี้ เราเห็นว่าสิ่งนี้มันไม่น่าเชื่อถือ มันเป็นไปได้ บุญกุศลเรามองไม่เห็นเลย เรามองเห็นไหม

ใครคิดใคร โกงได้มากขนาดไหน คนนั้นจะมั่งมีศรีสุข ไอ้เราคนซื้อคนทำตามศีลธรรม เราทุกข์เราจนเห็นไหม มันมีอยู่ ๒ ประเด็น ประเด็นหนึ่งถ้าทางวัตถุนั้นเขามีความสุขจริงไหม อย่างเช่นเรานี่ เราทุจริตมา ทำอะไรสิ่งต่างๆ มานี้ อ้อยเราไม่เป็นสุขหรอก กลัวเขาจะรู้ นั่งทับไว้อย่างนี้ ไอ้โฮ ทุกข์มาก นี่หน้าตาขึ้นบานไปอย่างนั้นเองนะ สังคม นี่พูดถึงเรื่องของวัตถุนะ

แต่ถ้าเรื่องของนามธรรมล่ะ สิ่งที่เราคิดโกงเขามานะ สิ่งนั้นมันเป็นบุญเป็นกรรม มันฝังใจมานี้ขนาดไหน นี่เราไปมองกันว่าเขาทำมา เขาทำของเขา เขาคดเขาโกง ทำไมเขาร่ำเขารวย ร่ำรวยอย่างนั้นนะสิ่งที่ได้มาโดยที่ไม่สุจริตนะสิ่งนั้นไม่มีประโยชน์กับสิ่งใดๆหรอก แต่ถ้าเราได้มาโดยสุจริต อย่างเรานี่ ไอ้โฮ คนนี้สร้างบุญมาเยอะ ทำอะไรก็ประสบความสำเร็จ อู้ฮู เงินทองไหลมาเทมาเลย แล้วถ้าบอกว่าทำไมไม่หยุดสักทีๆ อันนี้หยุดมันก็หยุดไม่ได้เพราะสิ่งที่มันสร้างมา

ของมันสร้างมาของมันเป็นอย่างนั้นอยู่แล้วเห็นไหม คือเราได้มาสุจริตๆ เราทำหน้าที่การงาน ได้สุจริต สิ่งนี้ไม่ใช่กิเลสนะ เราทำหน้าที่การงานนะ สิ่งที่ได้มาไม่ใช่

กิเลสหรอก แต่ถ้าเราทำของเราแล้วมันไม่เป็นอย่างนั้น แล้วเราคาดหมายว่าเราต้องการนี้ กิเลสมันถือว่าสิ่งที่มันไม่เป็นอย่างนั้น แล้วเราอยากให้มันเป็นนะ ตัณหาความทะยานอยากไง ทำให้เราทุกข์มากเลย นี่ประเด็นหนึ่ง

ประเด็นเรื่องของแก้วแหวนเงินทอง เรื่องของปัจจัยเครื่องอาศัย อีกประเด็นหนึ่ง บุญในพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาบุญคือ ในครอบครัวของเราี่ยมเข้มแข็งมีใส คุณครอบครัวไหนบ้าง ถ้าลูกหลานเราเนี่ย โอ้โฮ พุคก็เชื่อฟัง โฮ เป็นคนดีดูแลพ่อแม่ มีความสุขมากเลย นั่นคือบุญจริงในศาสนา บุญในศาสนาที่อยู่ตรงนี้ไง อยู่ทีในครอบครัวเรายี่ยมเข้มแข็งมีมีความสุขใจ ใจ ความสุขใจอันนั้นคือบุญ

แต่เราไม่มีความสุขเลย ถ้าเราไม่มีแก้วแหวนเงินทองไว้เยอะๆ ไว้หวัดเขา ถ้าเรามีแก้วแหวนเงินทองมากๆ เราว่าเราก็มีบุญ ถ้าทางธรรมนะ โอ้ยจี๊ข้า คอยเอามาเช็ดเอามาล้าง โฮ จี๊ข้าจะมีเงินเยอะๆ นี่นะ ไอ้คนเจ้าของเงิน จี๊ข้าเงินนะ มันต้องบริหารจัดการนะ วางไว้ไม่ดี เดี่ยวเขาก็ลัก จี๊ข้ากระดาก แต่ทางโลกเขาว่า ร่ำรวยนะ มีความสุขมาก นี่ พุคถึง บุญคือความสุขของเราเนะ มั่งมีศรีสุขนั่นมันอีกเรื่องหนึ่ง

นี่พุคถึงว่าคำกำไรเกินควร ings ที่เขาคิดกันเขาพุคกัน นี่พุคถึงทางโลกนะ ถ้าย้อนกลับมาปฏิบัติเนี่ย เวลาเริ่มปฏิบัติเรื่องศาสนานี้ ศาสนานี้มีค่าสูงส่งมากแต่พวกเราใช้ศาสนาด้วยความต่ำต้อยมาก เอาศาสนามาเป็นแค่พิธี ings เห็นพระเป็นภารโรง พระภารโรงเห็นไหม ตามโรงเจนี้ ถึงเวลาเขาก็เปิดให้คนเข้าคนออก เห็นพระเป็นภารโรงนะ เห็นพระเป็นทราย ings พระมีหน้าที่รับทำบุญ

เราก็อยากทำบุญใช้ไหม เป็นชาวพุทธก็อยากทำบุญ มีพระทำบุญก็ทำบุญ นี่ ings เราใช้ศาสนากันแค่นั้นหรือ พระนี่เป็นครูบาอาจารย์ของเรา เป็นที่เคารพบูชาของเรา เป็นคลังความรู้ที่เราจะศึกษาเอามาจากท่าน ศึกษาจากท่านนี้เห็นไหม สมบัติของท่าน แล้วสมบัติของเราละ ถ้าสมบัติของเราคือการปฏิบัติของเรา สมบัติของเราเนะ คุณ เอาอาหารมาตั้งอย่างนี้ ทุกคนอยากกินเพื่อความอิ่มหนำสำราญของตัวเอง

เวลาบุญกุศลเอาเข้าใจนี้ สมาธิปัญญาเนี่ย เอาเข้าใจนี้ เขาชักศาสนา ศาสนาอยู่ที่นี่ ศาสนาคือศาสนธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อริยสัจนี้ ตัวคำสั่ง

สอน นี่คือตัวศาสนา วัดไม่ใช่ศาสนาทุกอย่างไม่ใช่ศาสนานะ ศาสนบุคคล เป็นศาสนาวัตถุ เป็นศาสนพิธี ตรงไหนเป็นศาสนา และศาสนบุคคลนี้ แล้วตรงไหนเป็นศาสนาละ

นี่เวลาครูบาอาจารย์เห็นไหม อย่างหลวงตาท่านประพฤติปฏิบัติไป โอ้โฮ พอถึงนี้ ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต พอจิตใจมันถึงธรรม พอใจเป็นธรรมนี่ตัวศาสนา ตัวศาสนาคือศาสนธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา แล้วใจที่เป็นธรรมอันนั้นนะวางหลักเกณฑ์เอาไว้ วางหลักเกณฑ์ไว้วิธีการต่างๆ อย่าง ท่านเข้าไปทำสู่ถึงหัวใจ

หัวใจที่สัมผัสการกระทำอันนั้น ถ้าหัวใจได้สัมผัสการกระทำอันนั้น นี่ตัวธรรม ตัวธรรมอยู่ที่นี่ ว่าตัวธรรมๆ นะ ตัวธรรมก็เป็นตัวหนังสือไง หนังสือตัวธรรมไง ตัว ข อักษร ข มันเป็นตัวธรรม นี่ภาษาสมมุติเขา แต่ถ้าเป็นตัวธรรมจริงๆ ในศาสนา ตัวธรรมคือใจที่มันมั่นคง ใจที่มันไม่ออกแวกอแวจนกระแสน้อยๆ ก็ชักงูใจของเราไปไม่ได้

ใจของเรานี้มันคงมาก เพราะว่าอะไร สิ่งที่เกิดขึ้นนะ มันเป็นเวรเป็นกรรมทั้งนั้น ละ พระอาทิตย์ขึ้นพระอาทิตย์ตกมันเป็นเรื่องธรรมดา ลมหายใจเข้าออก การเกิดการตาย เป็นเรื่องธรรมดาหมดละ นี่สิ่งที่กระทบกระทั่งกันเห็นไหม ไม่มีเวรมีกรรมต่อกันนะ มันจะมีเวรกรรมมาจากไหน นี่ในสมัยพุทธกาลเห็นไหมที่ว่า เวลาพระที่เขามีปัญหา กัน เวลามีปัญหา กัน

เขาบอกว่า พระที่โดนกระทำนะ เป็นที่แบบว่าโดนเขากระทำ ก็บอกว่าไม่ใช่ หรือ ไอ้คนโดนกระทำ กระทำเขามาก่อน สิ่งนี้มันเป็นพุดถึงเวรถึงกรรมนะ ถ้าเวรกรรมนะ เวรกรรมได้อย่างไร ก็ดูสิ ก็เขามาทำลายเรานี้ เวรกรรมได้อย่างไร ตั้งใจนี้ ผิดกฎหมายๆ เขาว่านะ สิ่งที่เกิดกฎหมาย ใช่มั้ย ผิดกฎหมาย สิ่งที่เขาทำมา แต่ถ้ามันไม่มีสิ่งใดเลยทำไมมันต้องมาลงที่เราละ

นี่ ดูสิในกรุงเทพฯ เห็นไหม ขับรถไปนี่ ทางด่วน ไอ้คอนกรีตมันหล่นลงมาทับ ไอ้รถคันนั้นพอดีเลย อ้าว รถวิ่งมาเป็นร้อยเป็นพันนะ ทำไมมาลงคันนี้ละ แล้วทำไมไอ้คันนี้มาโดนละ ถ้าพุดถึงเวรกรรมนะถ้าเป็นวิทยาศาสตร์จะบอกว่าเป็นลัทธิยอมจำนน

ยอมรับยอมจำนน ไม่ใช่ เป็นความจริงอริยสัจเป็นความจริงอันหนึ่ง สิ่งที่มีมันได้สร้างมา เราใช้คำว่าพันธกรรมทางจิต

จิตนี้มีมันได้สร้างมา มันมีการเกิดการตายเวียนว่ายในวัฏฏะมา มันมีผลของมัน ถึงที่สุดผลมันจะเกิดอย่างนั้น ทีนี้เราจะมองว่าเป็นอุบัติเหตุ มองว่ามันเป็นความจริง มองว่ามันเป็นความสละเพร่าของคน ใช่ว่า เพราะมันสละเพร่าละสิ มันถึงได้เกิดเหตุการณ์อย่างนั้น แล้วทำไมมันต้องสละเพร่าแล้วมันต้องลงที่เราละ อันนี้เป็นอันหนึ่งนะ

อันนี้กรรมเก่ากรรมใหม่ กรรมที่มีมันเกิดขึ้น สิ่งที่เกิดขึ้นมานี้ เวลาถ้าเราศึกษาในศาสนานี้ สิ่งนี้มีมันเกิดขึ้นมาแล้วนี้ เราเข้าใจของเรา แล้วย้อนกลับเข้ามา แล้วเราจะมาเป็นอย่างนี้อีกไหม เนี่ย ที่ว่าใช้ศาสนาใด ถ้าเราคิดว่ามันเป็นอย่างนี้อีกนี้ เราจะชักฟอกใจเราไหม ใจของเราเราควรจะทำให้มันดีขึ้นไหม สิ่งที่เราจะประสบในชาตินี้ เราไม่ได้เพิ่งมาประสบในชาตินี้หรือ เราเคยเป็นอย่างนี้มาเยอะแยะ

เราเคยเกิดเคยตายกันมาทุกภพทุกชาติ พระพุทธเจ้าบอกนะ แต่ละคน ถ้าเอาสิ่งที่เกิดตายๆ ให้มาเป็นของคงที่ไว้ ชากศพนี้ ไม่มีที่อยู่ที่อาศัยเลย แต่นี่มันย่อยสลายไป นี่พอจิตที่มันเคยเกิดเคยตายนี้ สิ่งที่เราเป็นอยู่นี้ เราเคยเป็นมาแล้วซ้ำๆ ซากๆ แต่เราเป็นของใหม่นะ ยิ่งวัยรุ่นนี้ โอ้โฮ อนาคตนี้สดใสมาก เนี่ย มันมีอนาคตที่ยาวไกล มองโลกนี้ โอ้โฮ มีความสุข แล้วคนแก่คนเฒ่า มันไปอีกอย่างหนึ่ง แล้วก็จะซ้ำอย่างนี้อีกๆ

ฉะนั้นถ้าเราศึกษาธรรมะนี้ มันไม่ใช่ศึกษาธรรมะแล้วนะ เขาบอกเลยนะ เวลาศึกษาธรรมะแล้วนี้โลกนี้จะร้างจะไม่มีคนเกิด ไม่ใช่หรือ ทำไมเมื่อก่อน สมัยเราเด็กๆ ๑๖ ล้านนะ ครูบาอาจารย์ท่านบอก ๘ ล้านเท่านั้นนะ ๘ ล้าน ๘ ล้าน มา ๑๖ ล้านเดี๋ยวนี้ ๖๐ กว่าล้าน ไม่ต้องไปห่วงเรื่องที่ว่าจะไม่มีคนมาเกิดนะ คนมาเกิดอีกเยอะแยะ จิตจะเกิดอีกมากมายมหาศาลเลย

แต่ห่วงหัวใจของเรา ถ้าห่วงหัวใจของเรา เราจะแก้ไขใจของเราอย่างไร นี่ศาสนาแก้ตรงนี้อย่างอื่นแก้ไขไม่ได้ อย่างอื่นอาศัยเจือจางกันไป สิ่งใดจะพึ่งพาอาศัยกัน แต่ที่เราจะแก้ไขได้นี้ มันเรื่องของธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่เราจะเอามาสถิตในหัวใจของเรา นี่ที่สถิตในหัวใจของเราเห็นไหม

เวลาเราจะปฏิบัตินะ พุทธศาสนานี้ ทาน ศีล ภาวนา เรื่องการภาวนาเป็นสำคัญมาก เพราะการภาวนานี้ มันจะทำให้เราพ้นจากทุกข์ได้ การภาวนาจะได้สัมผัสรสของธรรมนะ รสของสมาธิ รสของความสุข รสของการปล่อยวาง รสของที่ไม่มีขายในท้องตลาด ไม่มี ไม่มีหรอก ในจักรวาลนี้ไม่มีขาย ไม่มีเลย แล้วเราหาได้ในหัวใจของเราเอง นี่ศาสนาสอนที่นี้ ถ้าศาสนาสอนที่นี้เห็นไหม

ในการปฏิบัติ พอปฏิบัติปั๊บมันก็เข้าหลักแล้ว ที่ว่าทำอย่างโน้นดีกว่านี้ ทำอย่างนี้ดีกว่าทำอย่างนั้น เป็นไปไม่ได้หรอก เราอยู่ภูมิภาคไหน ภูมิประเทศที่ไหนเราเคยชินอาหารอย่างไร มันจะอร่อยของเรา ตั้งแต่เด็กที่เกิดมานี้ เด็กเขาเกิดมานะ คุณติ เศรษฐีมหาเศรษฐีนี้ เวลาเขาทุกข์จนมาก่อน เขากินอะไรไม่อร่อยหรอก เนยแข็งกับขนมปังอร่อยที่สุดเลย เพราะมันกินมาตั้งแต่เด็กๆ

นี่ไง สิ่งที่ว่าของใครดี ที่ว่าของดีๆ ดีของใคร นี่ไม่มีของใครดีหรือ ทินี่ถ้าของที่มีมันดีมันต้องหัวใจมันพอใจ ถ้าหัวใจพอใจนะ มันจะย้อนกลับมาที่นี้ สิ่งที่ว่าใครจะดีกว่าใครๆ ดีกว่าใครมันอยู่ที่จิต จิตนี้มันพัฒนามาระดับไหนและมันควรจะประพฤติปฏิบัติอย่างไร ที่นี้โดยมาตรฐานเห็นไหม เวลาภาวนาไป คนที่เขาเริ่มหัดภาวนานี้ จะกลัวเห็นผีเห็นนาง กลัวจะทุกข์จะยาก กลัวไปหมดใจ

ทั้งที่ยังไม่ได้ทำอะไรนะ ไม่ได้ทำอะไรเลย แต่เวลากินเหล้าเมายานะ คนกินเหล้าเมยานี้ มันเมาเหล้า มันขับรถไปมันเจออุบัติเหตุอยู่แล้ว ไม่เห็นมันกลัวนะ เวลามันกินเหล้ากัน มันไม่เคยกลัวเลยนะว่ามันจะกลับบ้านไม่ได้ แต่เวลาปฏิบัตินะ โอ้โฮ จะเจอผีเจอนางมันกลัวไปหมดนะ นี่พอมันกลัวไปหมดปั๊บ มันเข้าหลักเขาแล้ว เขาหลุดได้เลย เพราะอะไรรู้ไหม เพราะการปฏิบัตินี้ เรานั่งกันอยู่ที่นี่ เราไม่ได้ฉีดวัคซีนไว้ เราไม่ได้ป้องกันโรคไว้ เรานี้อยู่ด้วยกัน เราจะป้องกันโรคกันอย่างไร

จิตของเราเวลามาปฏิบัติ มันต้องมาประสบกับตามจิตของจิตดวงนั้น คนเรานะเวลามีโรคภัยไข้เจ็บ เขามีวัคซีนป้องกันของเขา เจ็บไข้ได้ป่วยแล้วเป็นของของเขา นี่ร่างกายนะ แล้วหัวใจละ วัคซีนที่มันจะป้องกันไม่ให้เห็นผีเห็นนางให้มันตกใจนะมันอยู่ที่ไหน วัคซีนนั้นอยู่ที่ไหน มันไม่มี คือพอมันไม่มี เพราะอะไร เพราะกรรมนะ กรรมมันมาจากอดีตชาติ กรรมมันสร้างมาแต่ของเก่าๆ

พันธุกรรมทางจิตมันสร้างมา ตั้งแต่อดีตกาลมามหาศาล พระพุทธเจ้าบอกว่าย้อนอดีตชาติไปไม่มีที่สิ้นสุด ไม่มีต้นไม่มีปลาย พระพุทธเจ้านี้ ๔ อสงไขยแสนมหากัป ๔ อสงไขย ตั้งแต่ นับไม่ได้ถึง ๔ ครั้ง การสร้างจิตอันนี้มา แล้วจะไปจิตวัชชินชาติไหน จะไปจิตวัชชินกันที่ไหน นี่จิตมันไม่มีการจิตวัชชินมา ไม่มีการป้องกันมา เวลาปฏิบัติไป มันก็เป็นไปตามแต่อำนาจวาสนาตามแต่กรรมอันนั้น

ถ้าจิตมันต้องเห็นนิมิต มันก็ต้องเห็นนิมิต มันเห็นอะไรมันก็ต้องเห็นอย่างนั้น พอเห็นอย่างนั้นปั๊บ คำว่าเห็นนี่นะ คือจิตมันเปลี่ยนแปลง รถ ถ้าไม่มีการเคลื่อนไหว เข็ม ไม่ลกระดิกไม่ได้ จิตของปุถุชน จิตธรรมดาเนี่ย เราเห็นอะไร เราก็นอนหลับทุกวันนะ เราก็นั่งอยู่เนี่ย เราเห็นอะไร จิตเราจะเห็นอะไร ก็ไม่เห็นนะ เพราะจิตปุถุชนมันจะเห็นอะไร

ถ้าจิตมันลงสมาธิ จิตที่มันลงลึกเข้าไป อาจจะเห็นได้ พออาจจะเห็นได้ก็ว่า ผิดๆๆๆ ทำอย่างนี้มันจะเป็นบ้า ไม่มีครูบาอาจารย์ ก็วิตกวิจารณ์กันไป พอวิตกวิจารณ์ไป ก็บอกแล้วว่าต้องเป็นอกิธรรม ต้องใช้ปัญญา ถ้าใช้ปัญญาแล้วเนี่ย มันจะไม่เห็นนิมิต ใครงงๆ จริงหรือเปล่าไม่เห็นนิมิตนะ ในเมื่อถ้าจิตดวงนั้น เขาได้สร้างกรรมของเขามา มันต้องไปเห็น

เพราะมีผู้ปฏิบัติมาหาเราเยอะมาก กำหนดนามรูปนี้แหละ อกิธรรมนี้แหละ เนี่ย เห็นนิมิตไปหมดนะ มหาเราเนี่ย เราถามกลับว่า ไหนบอกว่าไม่เห็นนิมิตไง ไหนบอกไม่เห็น มันเป็นค่านิยม ค่านิยมที่สร้างขึ้นมาบอกใครผิดใครถูกใครมีมากใครมีน้อยเท่านั้นเอง แต่ถ้าปฏิบัติจริงๆ เข้าไปสิ มันเป็นค่านิยมแล้วเราเศร้าใจ เราเศร้าใจว่าค่านิยมนี้เป็นค่านิยมของโลก คือค่านิยมของทางวิทยาศาสตร์ แล้วเอาค่านิยมนี้มาดึงไว้ ให้จิตเราไม่ให้ลงลึกไปไง คือไม่ให้จิตเรานี้เป็นธรรม

ถ้าจิตเราเป็นธรรมนะศีล สมาธิ ปัญญา พอเป็นสมาธิขึ้นมาเนี่ย มันจะมีประสบการณ์ของมัน มันจะรู้เห็นสิ่งต่างๆของมัน ตามแต่อำนาจวาสนา ตามแต่พันธุกรรมทางจิต ที่จิตนั้นมันได้รับ มันได้สร้างของมันมาและถ้ามันเป็นจริงอย่างนั้น มันก็ต้องเป็นจริงอย่างนั้น โดยธรรมชาติของมัน

แต่บอกไม่ให้เห็น ไม่ให้เป็น เพราะมันลงไปถึงมันเห็นมันถึงเป็น ไม่ให้เห็น ไม่ให้เป็นเพราะอะไร เพราะว่า ถ้าภาวนาพุทโธหรือใช้ทำสมาธิขึ้นไป จิตมันมีการเปลี่ยนแปลงเพราะจากจิตปุณฺณ กัลยาณปุณฺณ คือจิตจากปุณฺณมันเข้าสมาธิ พอเข้าสมาธินี้ จิตมันเปลี่ยนแปลงเห็นใหม่ มันก็เข้าไปเห็นตามคุณสมบัติของมัน

พอเห็นตามคุณสมบัติของมัน บอกผิด ถ้าออกมาเป็นปุณฺณออกมาแบบรถไม่ ต้องขยับเลย รถจอดแฉ่งตายอย่างนี้ ล็อกล้อให้ตายไปเลย เข็มไมล์จะได้ไม่กระดิกใจ นี่ก็เหมือนกัน คือ ล็อกจิตเอาไว้เลยนะ ห้ามจิตขยับ ห้ามจิตละเอียดยิ่ง ต้องใช้ปัญญาอยู่อย่างนี้ ปุณฺณกันอยู่อย่างนี้ คิดกันอยู่อย่างนี้ โอ้อโฮ ตรึกกันอยู่อย่างนี้ โอ้อโฮ มันส์ โอ้อโฮ ไม่มี ความผิดพลาดเลย อู๋ย ถูกหมดเลย

นี่ไง บอกใครถูกใครผิด ที่เราพูดอยู่นี้ เพราะเป็นเหตุนี้แหละ เหตุที่เราโต้แย้งอยู่นี้ เพราะอะไร เพราะจิตมันต้องเป็นไปตามกระแสของมัน จิตมันต้องวิวัฒนาการของมัน เข้าไป มันถึงการแก้ไขจิต มันถึงการรักษาสัจ มันถึงการดูแลการพัฒนาของมัน นี่คือ ศาสนา ศาสนาที่มันอยู่ตรงนี้ ศาสนาที่มันอยู่ตรงนี้คือศาสนาที่มันอยู่ที่ใจ ถ้าใจสัมผัส ผู้ใด เห็นธรรมผู้นั้นเห็นตถาคต

จิตไม่สงบ มันก็ได้รับรู้สแห่งธรรม ว่ามีความสุขของใจ จิตมีปัญญาขึ้นมา มันก็มีปัญญาของมันตามธรรมชาติของมัน ไม่ได้ ผิดๆ มันต้องใช้ปัญญาชอบ ปัญญาสายตรง ปัญญาที่เราต้องใช้ตรึกเอาอยู่นี้ สมองคิออยู่นี้ แล้วจิตแฉ่งลงสมาธิไม่ได้เลย ห้ามเอาลงลงเดียวมันเจอนิมิต ลงเดียวมันเกิดอะไร ก็ให้มันอยู่อย่างนั้นนะ แล้วบอกว่านี่ ถูก

ไม่เคยเห็นผีเลย จิตไม่เคยเห็นอะไรเลย ก็ไม่เห็นนี่ก็ไม่ให้มันเห็น มันจะเห็นได้อย่างไร ก็ไม่ให้มันลงนะ นี่บอกว่าถูกๆๆๆ ใครถูก คนที่พูดอย่างนี้ เพราะเขาไม่เคยปฏิบัติ จิตเขาไม่เคยเป็น เขาไม่มีครูบาอาจารย์แบบพวกเรา พวกเรามีครูบาอาจารย์ของเรา เราฝึกของเรามาก่อน พระพุทธเจ้าบอกว่าเราเป็นไก่ตัวแรกที่เจาะจากฟองไข่ออกมา พระพุทธเจ้าเป็นองค์แรก ที่เกิดในพระพุทธศาสนา เป็นเจ้าของศาสนา

ครูบาอาจารย์ของท่านไม่มีใครทำแล้ว ท่านก็พยายามฝึกของท่านมา ท่านมีประสบการณ์ของท่านมา ท่านพยายามสร้างของท่านมา แล้วท่านเจาะฟองวิขาออกมา

เหมือนกัน ท่านถึงมาสั่งสอนพวกเรา แล้วเรามีผู้รู้จริงคอยบอกไว้ตามความเป็นจริง เพราะว่าตามความเป็นจริงนะ มันก็สร้างคุณสมบัติ สร้างสิ่งที่บุคลากรในศาสนานี้ เป็นหลักเป็นชัยมา

คนเรามันไม่มีของจริงมันก็ไม่มีการเทียมใช้ไหม ไม่มีของจริงขึ้นมาเป็นตัวอย่าง เอาของเทียมมาจากไหน นี่มีครูบาอาจารย์เราเป็นหลักเป็นชัยเป็นที่เคารพบูชาของเขา เขาก็สร้างตัวเองให้ขึ้นมาเหมือน เหมือนลิ พุทธพจน์ๆ พุคพุทธพจน์ทั้งนั้นล่ะ แต่ไอ้คน พุคพุทธพจน์ไม่รู้จักพุทธพจน์นะ

พุคพุทธพจน์แต่ตามปัญหามันไปหมดนะ ก็พุทธพจน์นะ เกียงได้ไง พุทธพจน์ ห้ามเกียง ไม่ได้เกียงพุทธพจน์ แต่พุทธพจน์นี้เกิดมาจากอะไร พุทธพจน์ที่จะได้มานี้ อืม ท้องนี้กินมาจากอะไร ท้องอืมกินอะไรมา ท้องอืมเอาอะไรใส่ปากมา เกียวอะไรลงไป ในกระเพาะมันถึงท้องอืมมา พุทธพจน์ก็คือพุทธพจน์ไม่ได้เกียง อืมก็คืออืม

แต่กินอะไรมาถึงอืม ไม่รู้ ไม่ได้กินแต่อืม ก็อยู่เฉยๆ นี่อืม อยู่เฉยๆ ไม่ได้ทำอะไรเลย อืม เชื่อไหม แล้วบอกไม่ให้เกียงพุทธพจน์ ไม่ได้เกียงพุทธพจน์ เกียงคนพุคพุทธพจน์นะทำอะไรถึงจะเกิดพุทธพจน์ เพราะอะไร อภิธรรมนี้มันเป็นอภิธรรม ไม่ได้เกียงนะ พระไตรปิฎกสามตะกร้า สุตตันตปิฎก วินัยปิฎก อภิธรรมปิฎก

อภิธรรมปิฎกนี้มันเป็นผลสำเร็จของพระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา แล้วจะบอกว่าจิตมันเป็นอย่างนั้นๆ มันเป็นผลของผู้ที่สำเร็จแล้ว แต่วิธีการที่กระทำอยู่นี้ วิธีการเข้ามานี้ ไม่ได้เกียงนะ ไม่ได้เกียงพุทธพจน์แต่วิธีการที่จะทำ วิธีการที่จะเข้าไปถึงนะ บอกมา ลีอาจารย์บอกมา ทำอย่างไรบอกมา

แล้วเวลาเราบอกให้ทำ ครูบาอาจารย์เราบอกให้ทำนะ ศีล สมาธิ ปัญญา รักษาศีล ให้ดี ทำจิตให้สงบขึ้นมา แล้วใช้ปัญญาใคร่ครวญขึ้นมา มันไม่ตรงพุทธพจน์ เศรษฐีมหาเศรษฐีนะเงินเขมมหาศาลนะเขาใช้จ่ายอย่างไรของเขาก็ได้ ไอ้เราคนทุกข์คนจน เราคนจะสร้างเนื้อสร้างตัวนี้ เราต้องประหยัดมัธยัสถ์ เราต้องดูแลรักษาเราต้องขวนขวาย แล้วทำของเรา จิตเราถึงจะเป็นเศรษฐีกับเขาบ้าง

เห็นเขาเป็นเศรษฐี ก็อยากเป็นเศรษฐี แล้วมันจะเป็นเศรษฐีได้อย่างไรถ้ามันไม่ได้ทำ มันจะเป็นเศรษฐีได้อย่างไร เศรษฐีธรรมใจ นี่จับหลักอันนี้ แล้วใครจะพูดอย่างไรมันเรื่องของเขา ใจเรานี้มันสำคัญ กาลามสูตร ไม่ให้เชื่อ อย่าไปเชื่อใครเลย เชื่ออย่างนั้น การกระทำนี้ละ จิตมันจะดีขึ้น การที่เราทำ จิตมันจะสงบบ้าง จิตมีหลักมีเกณฑ์เข้ามาบ้าง

จิตอันนี้มันจะพัฒนาของมัน แล้วไม่ให้ทำ พอทำไปแล้วมันจะไปรู้ไปเห็นอะไร มันกลัวมันจะเป็นอะไรก็ให้มันเป็น มันเป็นสิ่งที่เรากระทำมา กรรมมันสร้างมา กัมมพณฺธุ เป็นกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ กัมมปฏิสรโณ กัมมโยนิ กัมมพณฺธุ กัมมปฏิสรโณ มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ มีกรรมเป็นแดนเกิด มีการกระทำ

จิตมันมีการกระทำของมันมาทั้งนั้นนะ แล้วทำไปมันก็เจอไอ้สิ่งที่การกระทำอันนั้นนะมันจะแสดงออกมาๆ แล้วโทษใครละ ก็เราทำมาทั้งนั้นนะ เป็นของของเรา เป็นกิเลสของเรา เป็นความสุขความทุกข์ของเรา ที่เราต้องเผชิญ แล้วต้องแก้ไขตามแต่กรรมของเรา สิ่งที่มีมันเกิดกับเรา มันทำให้เรามาเกิดเป็นมนุษย์อยู่นี้ สิ่งที่เราส่งมานี้ ให้เราเป็นมนุษย์อยู่นี้

ให้เรามีความศรัทธาความเชื่ออยู่นี้ แล้วเราจะแก้ไขมันอยู่นี้ แล้วเราจะไปปฏิเสธอะไร เราไม่ยอมจะเผชิญกับมัน แล้วเราจะเอาความจริงมาจากไหน จะเอาความรู้ความเห็นจริงมาจากไหน ต้องเผชิญกับมัน เผชิญความจริงเห็นใหม่ นี่อริยสัจความจริงเผชิญเข้าไปมันก็ต้องทำตามความเป็นจริง จริงมีสิ่งใดแก้ไขเราก็แก้ไขสิ นี่มาบอกว่าไม่ได้เลยๆ แล้วก็เชื่อกันไปนะ

เราเศร้าใจอย่างเดียวเศร้าใจที่ว่ามันทำไปสักแต่ว่าทำ มันเสียเวลากันไปเปล่าๆ มันเพราะอะไร เพราะมันก็เป็นปุถุชนกันอยู่อย่างนั้นนะ คือจิตมันไม่ให้ลงว่าอย่างนั้นเถอะ ถ้าลงไปมันจะเห็นการเปลี่ยนแปลง จิตที่ลงไป จิตที่มันดีขึ้น มันจะมีการเปลี่ยนแปลงและถ้ามีการเปลี่ยนแปลงขึ้นมา ก็กลัวอีกกลัวการเปลี่ยนแปลงแล้วมาปฏิบัติทำไม

มีงปฏิบัติทำไม ถ้ากลัวการเปลี่ยนแปลงนะ กลัวจิตที่มันจะเผชิญสิ่งใด สิ่งใดมันเปลี่ยนแปลง มันต้องเปลี่ยนแปลงสิ จิตมันต้องลงถึงพื้นฐาน และพื้นฐานมันจะ

วิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงมันอย่างไร มันถึงจะเป็นอริยสัจ มันถึงจะเป็นความจริง มันถึงจะมีแก้ไขขึ้นมา มันยากไหม ยาก

การรื้อถอนหรือชาติ เป็นเรื่องที่แสนยาก แสนยากเพราะอะไร เพราะเราไหลตามกระแส มีน้ำอันไหนบ้างที่ไหลขึ้นที่สูง มีน้ำที่ไหลบ้างที่ไหลขึ้นที่สูง ไม่มี จิตก็เหมือนกัน การเกิดและการตายมันเวียนมา มันซับซ้อนมากกับจิตมาระดับนั้น แล้วทวนกระแสนี้ ธรรมชาติพระพุทธรูปนี้ พยายามบังคับน้ำให้ขึ้นที่สูง แล้วเราพยายามบังคับให้ขึ้นที่สูงนี้ เหนื่อยไหม เหนื่อย

การปฏิบัตินี้ แสนทุกข์แสนยากแต่พอใจอยากทำ พอใจแล้วมีการกระทำ ถ้ามีความมั่นคงนะ ถ้าเราสร้างบุญกุศลของเรา เรามีความมั่นใจและแก้ไขและสู้กับมัน สู้กับความเป็นจริงนี้ สู้กับมันให้ได้ ถ้าสู้ให้ได้มันจะเป็นความจริงขึ้นมาละ นี่การปฏิบัติเศร้าใจมาก ทำโน้นก็ไม่ได้ทำนี่ก็ไม่ได้ แต่ครูบาอาจารย์ของเราบอกว่า เอ็งทำมา แล้วดูจะแก้ เอ็งทำมา ครูบาอาจารย์เราบอกว่าทำมาเลย วิธีการไหนก็ได้ เราก็ว่าวิธีการไหนก็ได้

แต่เมื่อก่อนที่ได้แย้งนะวิธีการอะไรก็ได้ไม่ได้ต้องเอาอย่างเดียว ต้องใช้ปัญญาสายตรง ปัญญาสายตรงมันเป็นปัญญาอบรมสมาธิ ปัญญาสายตรงเราก็สอนอยู่ เราสอนเป็นปัญญาอบรมสมาธิ ปัญญาสายตรงนะ ครูบาอาจารย์ท่านก็สอนอยู่ แต่ท่านสอนอยู่จิตมันจะเปลี่ยนแปลงมันจะวิวัฒนาการของมันไป แต่ตอนนี้มันบังคับนะ มันลือก ลือกให้อยู่อย่างนั้นไง แล้วคำว่าลือกนะ

ดูสินานี้ ฝนตกขนาดไหน ถ้าน้ำมันมาลงสู่พื้นนี้ มันรวมตัวกันแล้ว น้ำมันก็ต้องดันเป็นธรรมชาติใหม่ นี่จะลือกขนาดไหนละจิตมันเป็นไปไง มันจะมีอาการของมัน โอ้ย เป็นอย่างนั้นๆ ไม่เคยเห็นอะไรเลย ถ้าเห็นอะไรเขาไม่พูดกันอย่างนั้นหรอก เพราะคนมันปฏิบัติมันจะรู้

อย่างที่เรารับเดินทางนะเส้นทางที่เราเคยผ่านเรารู้หมดคนละ แล้วคนที่มันผ่านเส้นทางมาเป็นอย่างไรมันจะเห็นของมัน ฉะนั้น ถ้ามันอย่างนั้นมันก็อยู่กันอย่างนั้นละ มันเศร้าใจนะ พูดไปเหมือนกับว่ามันจริงๆ นะ ไม่อยากยุ่งกับใคร อันนี้ก็พูดไป ก็พูดเพื่อสังคม

ให้สังคมได้ตื่นตัวเขาจะรู้ เขาจะเห็นของเขามันเป็นเรื่องธรรมดา มันเหมือนผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่เคยผ่านร้อนผ่านหนาวมานี้ เห็นเด็กๆ นะ เด็กๆ มันเล่นกัน

ทีนี้เด็กๆ มันไม่รู้เรื่องมันก็เล่นของมันไปเสียเวลาเปล่าๆ ปฏิบัติไปนี่ แล้วแต่เลย วิธีการไหนก็ได้ แต่ต้องมีสติ คำว่าสตินี้ สติเกิดจากใครก็เหมือนมีเจตนา มีการตั้งใจ สติเกิดจากจิต ถ้ามีสติปั๋ว มันจะย้อนสู่จิต เพราะการปฏิบัติมากน้อยขนาดไหน เติบจนกรรม นิ่งสมาธิภาวนานี้ เหนือไหลโคลย้อย ทุกข์อยู่ข้างนอกนี้ ผลของมันคือจิตสงบ เราไม่ได้เดินเอาเหงื่อออก ไม่ใช่คนโง่ นี่ ทำให้ตัวเองลำบากอยู่อย่างนั้นนะ

ลำบากสิ ลำบากเพราะจิตมันฟุ้งออกไป จิตมันกระจายออกไป เราต้องตั้งสติไว้ แล้วเดินจงกรมนี้ เตือนสติไว้ให้มันอยู่เฉพาะในผิวหนังเรา อยู่ในกายของเรา จากผิวหนังเราก็ออยู่ในซอกเข้าไปถึงหัวใจ จากหัวใจเข้าไปถึงจิตเดิมแท้เห็นไหม จิตมันจะสงบเข้ามาได้ มันมีพลังงานส่งออกไปได้ มันก็ต้องมีสติสัมปชัญญะ ที่สามารถดึงให้มันหยุดอยู่เข้าสู่ตัวมันเองได้ ในเมื่อมันส่งออกไปได้ มันส่งมาจากไหนล่ะ

ที่ส่งออกส่งออกมาส่งมาจากไหนมันเกิดจากอะไร และจะดึงบังคับให้มันไปอยู่ที่เดิมของมัน ทำไมจะทำไมได้ มันต้องทำได้สิ ถ้าทำได้ขึ้นมาแล้วนี้ พอมันเข้าไปแล้วนี้ โอ้โฮ จิตสงบเป็นอย่างนี้เองๆ ไม่ใช่ว่างๆ ว่างๆ นี่เป็นศัพท์ที่เขาบัญญัติไว้ ใครๆ ก็ใส่ไว้เลย ภูก็พูดไว้ก่อนแล้ว ว่างๆ ไม่ต้องทำอะไรเลย ภูก็ว่างๆ แล้ว ว่างๆ ไม่มีเหตุมีผล เพราะไม่มีเหตุมีผลใช่ไหม จิตมันถึงยังไม่มีพลังงาน มันถึงไม่เป็นสัมมาสมาธิ

พอไม่เป็นสัมมาสมาธิก็บอกว่า พอปฏิบัติแล้วไม่ได้ผล ถ้าจิตสงบขึ้นมาเห็นนิมิตอีก ก็บอกว่าผิดอีก นี่เพราะพุทโธนี่แหละ สมณะจะเห็นนิมิตนี้ นิมิตก็ผิดอีก ขึ้นก็ผิด ล่องก็ผิดนะ คนไม่เป็น มันว่าผิดหมดนะ แต่ของเราเนี่ย ถ้าเป็นปัญญาอบรมสมาธินี้ใช้ได้ คำว่าใช้ได้มันก็เป็นสมณะใช่ไหม แก่พื้นฐานใช่ไหม เพื่อปฏิบัติขึ้นไป

ฉะนั้นใครจะพูดอย่างไรก็เรื่องของเขา แต่ของเราเนี่ย ถ้ามีครูบาอาจารย์ของเราตอกย้ำตอกย้ำขึ้นไปนี่ ตอกย้ำเราเข้าไป เราร้อนมาเราได้อาบน้ำอาบทำมันก็ร่มเย็น จิตใจเราเราร้อนมานี้เขาบอกว่าน้ำนี่อาบไม่ได้นะ มันไม่มีประโยชน์อะไรนะ ก็ข้างเขาพูดเถอะ ภูอาบเถอะเว้ย ภูอาบเถอะ นี่ก็เหมือนกัน เราปฏิบัติของเรา เราก็ทำของเราไป ใครจะพูด

อย่างไรช่างเขา กระแสนะ คนโง่เป็นเหยื่อของคนฉลาด คนฉลาดคนหนึ่งๆ ทำทำทำทางนะ โอ๊ย คนโง่เป็นเหยื่อหมดเลยนะ นี่เป็นโลกนะ โลกนั้นเอาไว้ส่วนโลก เราปฏิบัติธรรมเราต้องทำของเราละ

ถาม : พาคณแม่ไปทำบุญแล้วกลับในขับริชชนเสไฟฟ้าคณแม่เสียชีวิตเป็นอนันตริยกรรมหรือไม่

หลวงพ่ : ไม่เป็นเด็ดขาด ไม่เป็น เป็นได้อย่างไร ในเมื่อเราพาคณแม่เราไปทำบุญ เราตั้งใจทำบุญแต่ขับริชนี้ กลับในมา แล้วชนเสไฟฟ้าคณแม่เสียชีวิต มันก็เป็นกรรมเป็นเวรของคณแม่ เป็นของเราด้วย ถ้าเป็นเวรเป็นกรรมคณแม่ เพราะรถชนนี้ คณแม่เสียไปแล้วเราก็กเสียใจ เป็นกรรมใหม่ ใครบ้างจะต้องการ

โธ่ พ่อแม่เราแก่ชราแต่เสียเรายังเสียใจเลย ไอนี้มันเสียต่อหน้าเราเราก็กต้องฝังใจ เป็นเรื่องธรรมดา นี่กรรมเห็นใหม่ เวลาการพลัดพรากเป็นเรื่องธรรมดา ไม่เป็นอนันตริยกรรม เริ่มตั้งแต่ต้น เดียวจะเปรียบเทียบเหมือนพระจอมเกล้าฯ เขาพูดกันบ่อยมาก ว่าพระจอมเกล้าฯ นี้ ทำให้เป็นสังฆเภท ทำให้สงฆ์แตกแยกเป็นสองฝ่าย

ไม่ใช่! สงฆ์สังฆเภทเป็นสองฝ่าย หมายถึงสังคมสงฆ์มันมีความสามัคคีรักใคร่กันมาก แล้วมีคนไปยุแยห้ให้แตกแยก ถึงทำสังฆเภท ทำสังฆเภทต้องพระอยู่ในวงนั้น และทำพระวงนั้นแตกเป็นสองฝ่าย แต่พระจอมเกล้าฯ ท่านบวชมาแล้วท่านบวชขึ้นมาเป็นพระแล้ว ท่านจะครองราชย์อยู่แล้ว แล้วมาบวชเป็นพระ พอบวชเป็นพระแล้ว

พอพระนั่งเกล้าฯ ท่านขึ้น แล้วท่านก็ต้องอยู่เป็นพระต่อไป คนจะเป็นกษัตริย์ใช้ใหม่ พอบวชแล้วไม่ได้เป็นกษัตริย์ บวชแล้วก็อยากจะให้ถึงที่สุด เพราะปรารถนา นิพพาน แล้วพอปฏิบัติไป ไปศึกษาบาลีใช้ใหม่ บาลีก็บอกอย่างหนึ่ง ภาคปฏิบัติก็บอกอย่างหนึ่ง พระก็ทำตัวกันตามสบาย บาลีก็อย่างหนึ่ง ท่านก็พยายามค้นคว้าๆ แล้วทำตามบาลีนั้น มันสังฆเภทตรงไหน ใครทำสังฆเภท

ทำให้สงฆ์ดีขึ้นทำให้สงฆ์พัฒนาขึ้นมันสังฆเภทตรงไหน แต่ถ้าเขารักกันดีกัน ทำสังฆเภทมันไม่ใช่องค์ประกอบ เจตนาที่ไม่มี เจตนาเพื่อตัวเรา เพื่ออยากพ้นทุกข์ เพื่อเราเข้าถึงศาสนา เพื่อทำสังคมให้ดีขึ้น เจตนาไม่มี เวลาทำไปนี่ ถ้าเป็นกฎหมายทางโลก ไม่

มีเจตนาทำไปนี่ผิดไหม ผิด แต่ผิดเพราะขาดเจตนา ไม่ลงโทษ นี่ก็เหมือนกัน เจตนาดี พาแม่ไปทำบุญ

มันมีนะลูกศิษย์มีหลายคนมากเลย แปลก ไปทำบุญไม่ได้ เขามีโรงงาน ไปทำบุญกลับมาที่ไร เครื่องเสียทุกทีเลย จนเขาปวดหัว ทำบุญที่ไรกลับมาเครื่องเสียทุกทีเลย เราคิดว่าทำไปๆ ไอ้เนี่ยมันเป็นเวรเป็นกรรมของแต่ละบุคคล อันนี้ไม่เป็นอนันตริยกรรม เนี่ย นี่พูดนะ เรายืนยันนะ เรายืนยัน แล้วถ้าพูดว่า อย่างนี้ไปถามใครนะ

ถ้าไปถามพระที่เป็น สิบแปดมงกุฎนะ โอ้โฮ ลากลอยๆ เป็นอนันตริยกรรมแน่นอนเลย ต้องแก้ไขๆ มีเงินเท่าไรชนมาๆ จะเปิดกระเป๋า รับ ยิ่งใส่ให้มากเท่าไรจะพ้นจากอนันตริยกรรม ถ้าไปเจอสิบแปดมงกุฎลากลอยๆ เหมือนตำรวจเลย รถชนนี่ลากลอยได้ทั้งสองฝ่ายเลย ไม่มี ไม่เป็น แต่เราไปทำบุญ เราทำคุณงามความดีกัน

แต่ในเมื่อวาระมาถึง คนเราเกิดแล้วก็ตายทุกคน แต่หลายคนก็ไม่ต้องการให้ตายเร็ว ก็อยากให้อยู่กับเราไปก่อน ความตายใครไปห้ามได้ พระพุทธเจ้าจะไปนิพพานเดินไปนะจะไปนิพพาน พระอานนท์ร้องไห้คร่ำครวญตั้งแต่ออกเดิน ตั้งแต่ นิมนต์ให้อยู่ตลอดเวลา คืบคลานท้ายพระพุทธเจ้าทำกิจของท่านแล้วนะ

“ภิกษุทั้งหลายอานนท์อยู่ที่ไหน”

“อานนท์ไปเกาะประตูล้อมให้อยู่พระพุทธเจ้าค่ะ”

“ไปตามอานนท์มาๆ ” “อานนท์ร้องไห้ทำไมๆ ”

“ร้องไห้เพราะกระผมยังเป็นพระโสดาบัน ถ้ากระผมก็อยากจะขอมีครูบาอาจารย์คอยชี้แนะผม แล้วพระพุทธเจ้าจะมานิพพานในคืนนี้ ถ้ากระผมจะพึงใคร่ละ ถ้ากระผมเสียอกเสียใจ ถ้ากระผมเสียใจมาก ถ้ากระผม ”

“อานนท์เราบอกกับเธอแล้วไม่ใช่หรือ เธอได้ทำคุณงามความดีไว้มหาศาล ผู้ใดที่อุปัฏฐากพระพุทธเจ้า จะองค์ต่อไปก็ได้ไม่เท่าเธอ เธอเป็นเอตทัคคะในการอุปัฏฐากพระพุทธเจ้าด้วย ด้วยบุญกุศลอันนี้ อีก ๓ เดือนข้างหน้า จะมีการทำสังคายนา เธอจะได้เป็นพระอรหันต์”

เนี่ย ร้องไห้เสียใจๆ พระโศดาบัน ยังร้องไห้เสียใจ ทั้งที่ยังไม่ตายนะ อยากจะร้องไห้อยู่ เราจะบอกว่าความตาย ไม่มีใครรังได้ สิ่งที่เกิดขึ้นมันเป็นเวรเป็นกรรมของของท่าน ทุกคนมันเป็นเวรกรรม เราอย่าโทษตัวเอง ตัวเองก็คือเสียใจ ทุกข์ใจเราก็ทุกข์ใจอยู่แล้ว อย่าโทษตัวเองมันเป็นเวรเป็นกรรมของคน จังหวะเห็นไหม กัมมพณฺธุ กรรมเป็นเผ่าพันธุ์ กรรมเป็นแดนเกิด กรรมคือสิ่งที่เกิดขึ้น ในเมื่อเกิดขึ้นแล้วนะ

พระพุทธเจ้าสอนนะ อะทาสี เม อะกาสิ เม เวลาพระพุทธเจ้าเทศน์ เวลาสวดศพนี้ เธออย่าร้องไห้ เธออย่าเสียใจ เธออย่าคร่ำครวญ แต่เดิมคนยังโง่อยู่ สมัยยังไม่มีศาสนา คนเราก็จะกราบต้นไม้ กราบภูเขา กราบไฟ กราบต่างๆ ในปัจจุบันนี้ พระพุทธเจ้าเกิดแล้ว เธออย่าเสียใจอย่าร้องไห้อย่าคร่ำครวญ ให้ทำคุณงามความดี ส่งคุณงามความดีถึงกัน ส่งคุณงามความดีจิตถึงจิตใจ

เนี่ย ดูพระเจ้าตากสิคิดถึงพ่อ พ่ออยู่กับเจ้า พ่อไม่เคยตาย คิดถึงพ่อ พ่ออยู่กับเจ้า เราคิดถึงแม่ แม่ก็อยู่กับเรา แม่ตายไปที่ไหน สรีระแม่ตายไป แต่คุณงามความดีเราเกิดจากแม่อยู่กับเราตลอดไป เสียใจอะไร นี่ไงพระพุทธเจ้าบอกว่า ให้ทำคุณงามความดีส่งถึงกัน ถ้าเป็นพ่อแม่เราจะพ่อแม่คนไหนก็อยากให้ลูกเป็นคนดีใช่ไหม

เราทำดีเห็นไหม นี่ทำดีเพื่อแม่ แม่หนูทำดีเพื่อแม่ แม่ก็อนุโมทนา โอ้โฮ ลูกเราดีแม่มีความสุข เราก็มีความสุขแม่ก็มีความสุขเห็นไหม นี่ไม่เป็น แหม เห็นอย่างนี้ตั้งแต่ที่แรกแล้วสะท้อนใจ เราสะท้อนใจจริงๆ เพราะว่าอะไร คุณนี้ ทวีรบุญ อันตรายเวลาไปไหนเราบอกให้ตั้งสติ อย่าเพลอนะ ทวีรบุญเห็นไหม ไปรดก่อกัน

กฐินนะหน้ากฐินนะ ไปรดก่อกัน ๑๐ คน ๒๐ คนโดยประจำกันเลยทีเดียว เขาก็ไปทำบุญนะ ทำไมเขาเกิดอุบัติเหตุล่ะ แล้วพวกเราก็พูดว่า ไปทำบุญแล้วต้องได้บุญสิ อย่าเกิดอุบัติเหตุ อุบัติเหตุนะในชีวิตเราชีวิตหนึ่ง มันก็มีขึ้นๆ ลงๆ มีหมอกคนหนึ่ง ขับรถไปทำบุญกับหลวงตา ขากลับรถคว่ำ เพราะว่าเวลาที่รถคว่ำนี้ เขาก็มาพูดกับเรา หลวงตาไม่คุ้มครอง ไม่ไปหาหลวงตาอีกเลย มาหาเรานะ

เราพยายามพูดให้เขาฟัง นี่หลวงตาคุ้มครองแล้ว ถ้าไม่คุ้มครองหนักกว่านี้อีก นี่คุ้มครองแล้ว พูดจนเขากลับไปอีกนะ เพราะไอ้สิ่งที่เกิดขึ้นนะ บุญหรือคุณงามความดีนะ

เป็นที่พึงอาศัยของเราแล้วพอเราน้อยเนื้อต่ำใจนี้เราไปปฏิเสธสิ่งที่เป็นที่พึงอาศัยของเรา แล้วเราจะไปไหนกัน เราปฏิเสธสิ่งนั้นแล้วไปเอาสิ่งที่ตรงข้ามใช่ไหม หลวงตาพูดประจำเห็นไหม ไม่มีที่พึ่งนะ เราไม่มีที่พึ่งนะ ที่อื่นไม่มี

แต่เราทำของเราแล้วนะ ยังเกิดอุบัติเหตุอย่างนี้ สิ่งที่เกิดขึ้นมามันเป็นกรรมเก่า กรรมใหม่ กรรมเก่าก็มี ที่ทำนี่คือกรรมใหม่ เราทำสิ่งกรรมใหม่ ของปัจจุบันเราทำสิ่งที่ดี แต่นี่มันของกรรมเก่ามาตัดรอน ที่นี้พวกเราพอกรรมเก่ามาตัดรอน มันก็หมดกำลังใจ ดูลิ เตมีย์ไปเห็นไหม ทศชาตินะ หาบพ้อหาบแม่ไว้บนไหล่เลยนะ พระโพธิสัตว์นะ

นี่ไงแล้วกลับมายังคอยตัดหูตัดจมูกเห็นไหม ทดสอบ นี่ถ้าเป็นรานะ เจอชาติเดียว ถูดยแล้ว ชาติต่อไปไม่เอาแล้ว นี่ยัง ๑๐ ชาติ โคนถึงพระเวสสันดรเห็นไหม ขอหมดเลยเวลาขอหมดนี้ เรานั่นประจำเล็กๆ นี่ไม่เข้าใจนะ มาบอกเลยนะว่า แหม มาขอ ลูกขอเมียให้เขาได้อย่างไร ทำไมไม่เอาตัวเองไปละ นี่เห็นแก่ตัว เด็กมันว่านะ แล้วไม่คิด มุมกลับเหอ

เวลาแฟนเราเนี่ย เรารักแสนรักเขามาขอแฟนเราได้ไหม อย่าเอาแฟนไปเอาฉันไปดีกว่า ห้ามไม่ให้เอาแฟนไปเอาเราไปแทน เขาไม่ขอเอ็ง เขาขอแฟนเอ็ง เพราะว่าเขาขอแฟนเพื่อให้มันสะเทือนหัวใจใจโพธิญาณมันอยู่ที่ใจ ไอ้แฟนอยู่ข้างนอก โพธิญาณมันอยู่ที่นี้ เขาทำอะไรก็ได้ที่มันตระหนี่ถี่เหนียว ที่มันไม่ยอมให้

พอไม่ยอมให้มันจะสร้างพุทธภูมิ สร้างโพธิญาณขึ้นมาไม่ได้ ต้องเสียสละมา ขนาดนั้นนะพระพุทธเจ้านะ สิ่งนี้สิ แต่เราไปมองกัน มองแต่วัตถุ มองแต่แฟน แฟนเข้า เวลาแฟนจะไปลำบาก ก็ไปลำบากแทนสิ โห้ พระเวสสันดรนะไปเรียนมาจะเป็นกษัตริย์ กษัตริย์นี่เป็นนักรบ ชูชกเป็นขอทาน ขอทานมาขอลูกไปแล้วตีลูกต่อหน้า ใครทนไหว ชักดาบตายหมดนะ

แต่เพราะบุญญาบารมีทนเจ็บช้ำน้ำใจนะ เจ็บปวดมหาศาลเลยใครไม่เจ็บ นี่พูดถึงวิญญูเห็นไหม วิญญูเวลามันเจ็บช้ำนะ นี่ก็เหมือนกันวิญญู ผลของวิญญู พระพุทธเจ้าจึงสอนใจ นี่ผลของวิญญู เราเกิดในวิญญูนี้ร้องไห้คร่ำครวญ สิ่งที่เราทุกข์ใจเสียใจสิ่งที่น้ำตาเก็บไว้แต่ละบุคคล น้ำทะเลสู้ไม่ได้แล้วจะเกิดอีกไหม เราต้องหาทางออกเราต้อง

ผู้ ผู้กับสัจจะความจริง ผู้กับใจเรา แล้วเราจะดีขึ้นพัฒนาขึ้น จะว่าสิ้นจากทุกข์เลยนะ เป้าหมายมันคือตรงนั้น แต่เราทำได้ไม่ได้มันเรื่องของเรา

อันนี้เพราะคนคิดอย่างนี้กันหมดนะ ทำดีแล้วไม่ได้ดี เนี่ย ไปทำบุญกุศลด้วย ทำไมไม่เกิดอุบัติเหตุ แล้วอุบัติเหตุที่มันเกิดทั้งวันทั้งคืน โอ้โฮ เครื่องบินตกทำไมไม่เป็น อุบัติเหตุ มันก็มีเกิดของมันทุกวันนะ แต่เครื่องบินตกมันยังน่าคิดนะ คนมาจากทั่วโลกเลย มานั่งเครื่องบินลำเดียวกัน แล้วมาตก ตูบ! พร้อมกันเลย มันทำกรรมอะไรร่วมกันมา มันทำอะไรมา มาจากทั่วโลกเลย

บางคนจองบุ๊กตัวไว้แล้วนะ ไม่ได้ขึ้น อย่างไรก็ไม่ได้ขึ้น ไอนั้นไป ตูบ! อยู่ข้างหน้าไม่ได้ขึ้น โอ้ รอดมาได้ เราเชื่อเรื่องกรรมมาก พระพุทธเจ้าสอนเรื่องนี้ เรื่องกรรม กรรมเป็นอินไตย อินไตยมี ๔ พุทธวิสัย โลก ฆาน ฆานคือสมาธินี้ ใ่ว่างๆ นี่ อินไตยนะ ไครว่างๆ ขนาดนี้ อินไตยเลย แล้วก็กรรม

ทีนี้จะบอกว่า ชาตินี้แล้วทำอะไร ถึงมาเกิดชาตินี้ ไ้อ้ชาตินี้แล้วนะทำดีมหาศาลเลย แต่ชาตินี้เกิดทุกข์ฉิบหายเลย มันเพราะอะไร ชาตินี้แล้ว เราทำดีมากเลย แต่ชาติต่อไป ไอนั้น เราทำเลวไว้เยอะ ไ้อ้ทำดีตรงนั้นมันยังไม่ให้ผลนะ ในธรรมบทเห็นไหม มีแม่จีที่รู้วาระจิตเป็นภิกษุณี รู้วาระจิต แล้วก็ไปปฏิบัติกัน แล้วผู้ชาย พระก็ไปปฏิบัตินะ ไปถึงปั๊บเขารู้วาระจิต อายเขากลับมา

พระพุทธเจ้าก็บังคับให้ไปอีก พอเขารู้วาระจิตนะ เขาก็ส่งตลอด โอ้โฮ ยิ่งภาวานา ก็อายุผู้หญิง อายุภิกษุณีไง จนสำเร็จเป็นพระอรหันต์ พอสำเร็จเป็นพระอรหันต์ปั๊บนี้ แล้วเห็นคุณเขานะ เขาส่งเสริมจนเป็นพระอรหันต์ได้นะ กำหนดจิตย้อนอดีตชาติดูเลย ชาตินี้ ๑ ก็โดนผู้หญิงคนนี้ฆ่า ชาตินี้ ๒ ก็โดนผู้หญิงคนนี้ฆ่า ชาตินี้ ๓ ก็โดนผู้หญิงคนนี้ฆ่า โอ เสียใจมากนะก็ดูไปถึง ๕๕ ชาติโดนผู้หญิงคนนี้ฆ่ามาตลอดเลย เสียใจ

เอ๊ะทำไมเขามีคุณ ทำไมเขาทำกับเราขนาดนี้ ภิกษุณีเขารู้วาระจิตไง เขากำหนดมาเลย บอกว่าขอให้ดูอีกชาติต่อไป ชาตินี้ ๑๐๐ พระองค์นี้ฆ่าภิกษุณี พระองค์นี้ฆ่ามาก่อน แล้วภิกษุณีก็มาเอาคืน ๕๕ ชาติแล้วก็มาเกิดเป็นชาติสุดท้ายในธรรมบท สำเร็จเป็นพระอรหันต์ทั้งคู่ นี่ไง ๕๕ ชาติ ย้อนไปชาติที่ ๑๐๐ ตัวเองฆ่าเขา แต่ ๕๕ ชาติ ถูกฆ่า

ในพระไตรปิฎกเปิดดูได้ นี่พระพุทธเจ้าพูดว่านี่กรรม ที่ว่าชาติที่แล้วทำอะไรมาถึงได้ทุกข์เช่นขนาดนี้ โอ้ย กรรมเราสร้างกันมานี้ มากมายมหาศาล จิตดวงนี้ นาย ก ตายไปเกิดเป็นนาย ข แล้วพอเกิดไปแล้วไปทุกข์ไปยากนะ โทษนะแล้วนาย ก มาเกี่ยวอะไรกับภู่ นะ ภูมาเกิดเป็นนาย ข แล้วภูต้องทุกข์ต้องยากนะ อ้าว นาย ก สร้างไม่ใช่ นาย ข สร้างแล้วผลกรรมทำไมมาตกที่นาย ข นี่ละ อ้าว ถีนาย ก เป็นคนสร้างจิตของนาย ก ตายไปจิตของนาย ก ไปเกิดใหม่ ได้ชื่อ่านาย ข นาย ก ก็คือนาย ข นั้นแหละ

จิตดวงเดียวกันแต่วาระมันคนละวาระมันต่อไปอย่างนี้ไม่มีที่สิ้นสุดนะ บุญเพนวาสนาสุติญาณ วิชา ๓ ของ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ย้อนอดีตชาติได้หมดเลย อันนี้หมายถึงว่ามันเป็นเวรเป็นกรรมนะ เราจะบอกเลยนะว่าเป็นเวรเป็นกรรมของพ่อแม่เราด้วย แล้วก็มันเป็นเวรเป็นกรรมของเราด้วยเราถึงต้องมาประสบอุบัติเหตุในขณะเดียวกัน

แต่ในสิ่งอย่างนี้แล้วมันผ่านไปแล้ว มันเป็นเรื่องผลของวิญญูะ คือผลของกรรมที่ทำกันมา แล้วเสร็จแล้วนี่ เราตัดใจจากสิ่งที่มันเสียใจ แล้วอย่างที่ว่าพระพุทธเจ้าสอนให้ทำความดีถึงกันนี้แหละ แม่เราก็คือแม่เรา แล้วพูดถึงพ่อแม่เรา แล้วลูกเราละ แล้วมันเวียนตายเวียนเกิดนี่ ผลัดเป็นพ่อเป็นแม่กันมาละ ปัจจุบันนี้ เล่นบพพ่อแม่แล้วบพที่แล้วๆ มาใครเล่นบพไหน

โลกนี่คือละคร อันนี้พูดดีมาก ๆ เลยนะ ที่ว่า ๑. เราก็สะท้อนใจ ใครไม่สะท้อนใจ พ่อแม่เสียใครไม่สะท้อนใจ แล้วก็ไปทำดีด้วย เราก็สะท้อนใจ เขาเรียกว่ากรรมสังเวชไง มันเป็นเรื่องแล้วสะท้อนถึงความปลงกรรมสังเวช แต่สังเวชแล้วต้องมีสติอย่าให้มันเกาะหัวใจเรา

อย่าให้มันทำให้เราเศร้าอยู่อย่างนั้นตลอดไป เอามาเป็นคุณงามความดีใจ แล้วอีกอย่างหนึ่งที่ว่านี่ เพราะเราเห็นเยอะ ลูกศิษย์ โยมที่มาหาเรานี้ สามิ ภรรยาใครคนหนึ่งเสียไป แล้วไปหาพระนี่ พระปอกลอกจนหมดตัวเลย เยอะมาหาเรานี้เยอะ เราเห็นมาเยอะแล้วจะบอกว่านี้ แหม ถ้ามารู้พระอย่างนี้นั้นนะ ลาภลอยๆ ลาภมาละ

ถาม : ไม่ชอบสวดมนต์มีวิธีแก้อย่างไรคะ

หลวงพ่ : ไม่ชอบสวดมนต์ก็สวดก็จบ ไม่ชอบสวดมนต์ก็ต้องสวด มันก็หาย อะไร ไม่ฝึกมันไม่มีหรอก เราไม่ชอบสิ่งใดถ้าสิ่งใดดีนะเหมือนดักบาตรนี้ อาม่าเราเอง เราวชใหม่ๆ อาม่าแก๊ปปับ เขาก็ไม่ให้ทำงาน อยู่ที่บ้าน เรามาถึงเห็นว่า อาม่าไม่ทำอะไรก็บอก อาม่าให้ดักบาตรสิ อาม่าว่าอย่างไรรู้ไหม ไม่กล้าตักอวยเขา เราก็บอกว่า “มา มาเป็นคนให้สิ มาอวยใคร คนมารับต้องอวยอาม่านะ อาม่าต้องใส่บาตรนะ” อายไม่กล้า อย่างไม่รู้ ไม่กล้า

สุดท้ายแล้วเราอยู่อีสานปีหนึ่งเราจะกลับมาหนหนึ่ง เราก็พยายามบอกให้พ่อให้แม่ กับพี่สาวช่วยกัน บอกว่าเราพูด เรามาพูดอยู่นาน พอกลับอีสาน ปีหนึ่งกลับมาหนหนึ่ง เมื่อก่อน พอกลับมาอาม่าใส่บาตร แล้วใส่บาตรแม่เล่าให้ฟัง อาม่าใส่บาตรนะทุกเช้าเลย และบางทีบางวันอาม่าไม่สบายไข้ไหม คนอื่นก็ใส่แทน พอใส่แทนเข้าจึ้นมาอาม่าก็มาใส่บาตร พระก็ถามสองวันนี้ไปไหนมา ป่วยไหม โอ้อ อาม่าดีใจ ดีใจใหญ่เลย มีคนคิดถึง

เหมือนกัน สวดมนต์นี่ก็เหมือนกัน เพราะเวลาเราสวดไปแล้วก็เหมือนกับเราใส่บาตร การทำบุญสวดมนต์กัน ทำทุกวันๆ ไม่ได้ทำแล้วมันเหมือนกับไม่ได้ทำอะไรนะ แต่การทำทีแรกนี้ เราไม่เข้าใจว่าเราทำแล้วได้อะไร สวดมนต์นี่นะเหมือนพุทโธ พุทโธ เวลาเราพุทโธๆ สวดมนต์นี้แทนคำบริกรรมได้ อาจารย์สิงห์ทอง สวดมนต์ที่ไร จิตลงสงบทุกทีเลย

อาจารย์สิงห์ทองเป็นคนคือ แล้วแบบว่าเวลาจะบวชนี้ ญาติพี่น้องบอกบวชไม่ได้หรอก คนคือ คนคือเขาบอกบวชไม่ได้ พอบวชจึ้นมา สวดมนต์จิตสงบทุกที อ้อบวชมันคืออย่างนี้เอนะ อย่างนั้นบวชตลอดชีวิตเลย ตั้งสัจจะเลยบวชตลอดชีวิต เท่านั้นนะสวดมนต์เท่าไรก็ไม่ลง กลายเป็นจิตภวานายากเลย ดูกิเลสมันหลอกสิ สวดมนต์นี่นะจิตนี้สงบเลยนะ นี่ท่านเล่าเอง อาจารย์สิงห์ทองนี้

แต่พอบอกว่า เออ ถ้าภาวนาง่ายๆ อย่างนี้ก็ดีนะ บอกบวชตลอดชีวิตเลย พอตั้งสัจจะว่าจะบวชตลอดชีวิตไม่สึก พอว่าไม่สึกเท่านั้นนะ ใจที่ว่าง่ายๆ นะ ยากทันทีเลย ตอนนี้สวดมนต์อย่างไรก็ไม่ลง พุทโธอย่างไรก็ไม่ลง นี่ก็เหมือนกัน เราสวดมนต์ แทนพุทโธ แล้วพอสวดมนต์นะ เราจะบอกว่ามีคุณ มีประโยชน์มาก

การสวดมนต์คือการสรรเสริญพุทธคุณ การสวดมนต์นี้ เพราะว่าบทสวดมนต์คือ คำสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหมด ธรรมจักรฯ พระพุทธเจ้าเทศน์กัณฑ์แรกเลย เราสวด ธรรมจักรฯ กัน ทำไมหลวงตาเวลาทำบุญ เขาบอกให้สาธุดังๆ ละ เทวดา อินทร์ พรหม เขาก็เคารพเหมือนกัน พอเราสวดนะเราพูดภาษาเดียวกัน เหมือนเราท่องบ่นให้เขาได้ชื่นใจ

เราจะบอกว่าสวดมนต์นะในบ้านจะร่มเย็นเป็นสุข ในหมู่บ้านนะถ้าพูดถึงเรา ทุกข์เรายากนะ สิ่งนั้นจะมาช่วยดูแลเรา อันนี้มันจะเป็นประโยชน์ ใครเห็นประโยชน์ แล้ว จะเสียเวลาหรือ เสียเวลาแล้วเวลาทำอย่างอื่นทำไมไม่เสียเวลาละ เวลาทำอย่างอื่น มันก็เสียเวลาเหมือนกัน การเสียเวลาเยอะเยอะไปหมด แต่เวลาทำความดีบอกเสียเวลา สวดมนต์ ตั้งใจ ทำงานนะใครๆ ก็ไม่อยากทำทั้งนั้นละ ไม่มีใครอยากทำหรอกแต่เรา ตั้งใจทำของเรา เราทำของเราเพื่อประโยชน์ของเราเพื่อคุณงามความดีของเรา ต้องทำ ทำแล้วจะดี

ถาม : สัญญา สังขาร เวทนา นี่เป็นนามธรรม ทำงานมาครั้งต่างเวลา ต่างหน้าที่ แต่บางครั้งก็ทำงานพร้อมกัน ซ้อนๆ กัน หลายมิติ จนจับได้ไม่ชัดเจนทำอย่างไรจะชัดเจนขึ้น และก้าวหน้าขึ้น ๒. กามารมณ์เกิดขึ้นแท้จริงแล้ว มิติที่ลึกๆ ปรงแต่งจากจิต หรือเปล่า ทำอะไรต่อไปจึงจะก้าวหน้า

หลวงพ่ : ถ้าเป็นปัญหามาอย่างนี้ เวลาเราตอบเราจะตอบเป็น ๒ ประเด็น สัญญา สังขาร เวทนาเป็นนามธรรมทำงานมาบางครั้งต่างเวลา ต่างหน้าที่ ทำงานบางครั้งทำพร้อมๆ กัน ซ้อนๆ กัน ถ้าเป็นปริยัติเป็นการศึกษามา เราศึกษามานี้ มันเป็นความรู้สึก แต่ถ้ามันจะจับอย่างนี้ได้ เวลาภาวนามันจะรู้แน่ อย่างเรานี้ เราเรียนหนังสือมาเราจะรู้เลยว่าเด็กนี้ มันเรียนอนุบาล ไล่ตำราเรียนอนุบาล ทางวิชาการมันแค่ไหน ประถมแค่ไหน อุดมศึกษาแค่ไหน

जबดอกเตอร์นี้ เราต้องทำวิทยานิพนธ์นี้ เราต้องทำแค่ไหน อันนี้ก็เหมือนกัน ในเมื่อขั้น ๕ ถ้ามันจับได้ มันเห็นได้ ถ้าจับได้เห็นได้นี้ เพราะอะไร เพราะมันต้องทำจิตสงบพอสมควร จิตที่สงบแล้ว จิตจนเห็นอาการของจิต ขั้นนี้คืออาการของจิต สัญญา

เวทนาต่างๆ นี่เป็นอาการของมัน ถ้าเราจับได้เห็นไหม บางครั้งมันเกิด ถ้าจิตมันดี มันจะจับได้ชัดเจน ว่าเป็นแต่ละชั้นๆ

ถ้าทำงานซ้อนๆ กันนี้ แสดงว่าสมาธิอ่อนแล้ว สมาธิเรานี้มันไม่มั่นคง ถ้าสมาธิเราไม่มั่นคงเหมือนกับคนเรานี้ไม่มีกำลังแบกของหนักไม่ได้ ถ้าคนเรามีกำลังจะแบกของหนักได้มันจะเห็นชัดเจนมาก ทีนี้ถ้ามันเป็นความจริงนะ ถ้าอย่างนี้บีบ มันต้องชักกันตัวต่อตัวว่าสิ่งที่เกิดขึ้นมันเป็นข้อเท็จจริงหรือเป็นสิ่งที่ป็นสัญญาหรือสิ่งที่เราสร้างขึ้น นี่มันเป็นได้ ๒ อย่าง เพราะเดี๋ยวนี้ ถ้าเป็นเมื่อก่อนนะ เมื่อก่อนยังไม่มีการปฏิบัติเลย นี่อย่างนี้จะป็นความจริง เพราะอะไร เพราะมันไม่มีตัวอย่าง ไม่มีสิ่งใด มันก็ไม่มีสิ่งใด ก้อนปี

แต่เดี๋ยวนี้เพราะธรรมของพระพุทธเจ้า ธรรมของครูบาอาจารย์เรานี้ โอ้อโฮ กระจายไปทั่วเลย เราก็ฟังสิ โอ้ย อย่างนี้เป็นสัญญา มันก็สร้างสิ สัญญาถูกก็จับได้ สังขารถูกก็จับได้ เวทนาถูกก็จับได้ จับได้จริงหรือเปล่า เพราะถ้าจับได้จริง นี่โศคาปัตติมรรคนะ แล้วถ้ามันเกิดขึ้นมันซ้อนกันชัดเจนทำให้มันชัดขึ้นไป ถ้ามันชัดถ้ามันจับได้

ถ้าพูดถึงการปฏิบัติ แล้วเราทำความสงบ แล้วมันจับได้นี้ เราเห็นด้วย แต่ตอนนี้ โอ้อโฮ ในเว็บไซต์กำลังอ่านอยู่นี้ กำลังปวดหัวอยู่นี้ เพราะเราไปดูในเว็บไซต์เขาเอามาให้คุณ เขาพรีนมาให้ดู เด็กมันคุยกันนี้ ธรรมะ จิตๆๆ แล้วมันยังเถียงกันเป็นอนุบาลอยู่เลย มันบอกว่ามันปฏิบัติธรรมกัน กูดูแล้ว เอ้อ ธรรมะเรา ธรรมของเรานี้ เป็นธรรมของโลกไปหมดแล้ว

โลกเอาเรื่องอย่างนี้มาคุยกัน มันเลยไม่เป็นความจริง ถ้าเป็นความจริงนะ ความก้าวหน้าขึ้นๆ ถ้ามันจะชัดเจนขึ้นนะ ถอยกลับมา ถ้าเรากำหนดพุทโธ หรือใช้ปัญญาอบรมสมาธิ กลับมาที่สมาธิก่อน กลับมาที่สมาธิ ให้สมาธิมันเข้มแข็งขึ้น สมาธิมันดีขึ้น ถ้าสมาธิมันดีขึ้นมันกลับไปใช้จะชัดเจนมากเลย ชัดเจนแล้วแยกมัน ใจใคร่ครวญมัน แยกใคร่ครวญมันต่อไป

ถาม : กามารมณ์เกิดขึ้นเร็วเกิดขึ้นแท้จริงแล้ว มิตที่ลึกๆ ปรงเข้ามาทางจิตหรือเปล่า

หลวงพ่ : ทุกอย่างเกิดจากจิต โลกนี้มีเพราะมีเรา เราตายไปแล้วโลกก็อยู่อย่างนั้นนะ ทุกอย่างเกิดจากความยึดมั่นถือมั่น เกิดจากความมั่นหมายของจิตทั้งหมด สิ่งที่เกิดขึ้นคุณสิ พ่อแม่หรือคนที่เขาอุปการะเรานี้ เขาเอาความดีปรารถนาดีมาให้เราทั้งนั้นแหละ แต่มันเข้าใจผิดเห็นไหม แม่ก็ไม่รัก แม่ก็รังแกเรา คนโน้นก็ไม่ดี คนนี้ก็ไม่ดี เกิดจากใครทั้งๆ ที่เขาทำความดีกับเราทั้งนั้นล่ะ

แต่ไอ้ความเข้าใจผิดของเราว่าเขาไม่ดีกับเราหมดเลย เกิดจากจิตที่ว่าเกิดจากจิตใช่ไหม ใช่ เกิดจากจิตทั้งหมด เกิดจากอวิชชา เกิดจากความไม่รู้จริงของเราทั้งนั้นเลย เกิดจากเราทั้งนั้น เราจะแก้ไขอย่างไร การแก้ไขของเราก็ตั้งสติเข้าไปสู้กับมัน ตั้งสติเข้าไปควบคุมมัน ควบคุมมันก่อน ควบคุมได้ถึงจะแก้ไขได้ ควบคุมไม่ได้แก้ไขไม่ได้

อย่างเช่น เครื่องยนต์ติดอยู่นี่ เราจะซ่อมเครื่องยนต์ได้ไหม ถ้าเครื่องยนต์เราไม่ดับเครื่อง เราจะเปิดฝาเครื่อง เราจะเปิดเครื่องออกมาซ่อมได้อย่างไร จิตที่มันยังหมุนของมันอยู่เห็นไหม ที่เราบอกว่าเกียร์ไม่ว่างนะ เกียร์ไม่ว่างรถจอดมันเกียร์ว่างโดยธรรมชาติของมัน แล้วถ้าไม่เกียร์ว่างมันจอดไม่ได้ ยกเว้นแต่ดับในเกียร์ รถเข้าเกียร์อยู่ที่นี่ เราคิดเครื่องไม่ได้ ติดเครื่อง เครื่องมันจะออกตัวทันที

ความคิดกับจิต มันเกิดมาด้วยกันสัญชาตญาณเกิดมนุษย์นี้มันเกี่ยวมาตลอด ไม่เคยปล่อยเลย ไม่เคยปล่อย หลับมันก็ดับคาเกียร์ไปอย่างนั้นนะ ตื่นขึ้นมาคิดอีกแล้ว นี่ไง ถ้ามันปล่อยวางได้ มันทำสมาธิได้มันปล่อยวางได้ การปล่อยวางได้แล้วนี้ มันถึงเป็นสมาธิมันถึงมีกำลังของมัน แล้วต้องเข้าเกียร์ เข้าเกียร์กันหมายถึงว่า เขาเห็นกาย เวทนา จิต ธรรม เห็นขั้น ๕ นี่แหละ เห็นขั้น ๕ ขึ้นมานี้ จิตมันจะเป็นของมัน

ถ้ามันทำเป็นนะ คำถามนี้มันบอกถึงจิตที่มันใช้ปัญญาเป็น แต่ มันไม่มั่นใจ เพราะว่าเดี๋ยวนี้ กระแสอย่างนี้มันมาแรงไง เพราะคำพูดอย่างนี้ มันพูดกันเยอะ เขาว่าก็ต้องทำยังไงให้ดีขึ้น อยากให้ดีขึ้นความก้าวหน้าขึ้นมันอยู่ที่ความฝึกซ้อม นักกีฬาทักษะเขาดี เขาเล่นกีฬาคืออยู่ที่หมั่นฝึกซ้อม

จิตก็เหมือนกัน ถ้ามันจะก้าวหน้ามันต้องออกพิจารณาบ่อยครั้งเข้า แล้วถ้ากำลังไม่พอ กลับมาที่สมาธิ สมาธิเป็นพื้นฐานเขาจะบอกเลยว่า เขาเป็นสมาธิอยู่แล้ว

เรื่องของเขาสมาธิอยู่แล้ว มันก็เป็นสัญญาทั้งหมดละ มันแบบว่าเครื่องมันติดในเกียร์ เหมือนความคิดมันลากจิตอยู่ อย่างไรมันก็ลากของมันไป มันก็สร้างภาพของมันไป จะคิดอย่างไรมันก็เป็นอย่างนั้น มันเป็นอย่างนั้นมันถึงไม่เป็นความจริง

ถาม : ๑. พระพุทธเจ้าและพระอรหันต์ที่นิพพานไปแล้ว สามารถแนะนำสั่งสอนธรรมแก่ปุถุชนหรือพระเสขบุคคลได้หรือไม่ ที่เสด็จมา อนุโมทนาหลวงปู่มั่น

หลวงปู่ : ได้! ได้ทั้งนั้น คำว่าปุถุชนนี้ สังเกตได้ไหมเวลาคนที่มาหาเราเนี่ย เวลาทำสมาธิเนี่ย พอจิตสงบไปเห็นพระพุทธรูปเนี่ย พระพุทธรูปเป็นตัวแทนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเนาะ เวลาจิตสงบขึ้นมาเห็นพระพุทธรูปเลย พระพุทธรูปใสขึ้นมาเนี่ย นี่ตัวแทนคำว่าตัวแทน แต่ถ้าพระพุทธเจ้ามาสอนเนี่ย คำว่ามาสอน มันเกิดนิมิตจากเราเกิดจากความเห็นหนึ่งของเราได้ แต่พระพุทธเจ้าปรารถนาจะรู้สัตว์บนสัตว์อยู่แล้ว

ฉะนั้นคำว่ามาสอนได้ เราต้องมีเครื่องรับใจ อย่างโทรศัพท์นี่ เราโทรอยู่คนเดียว นะ แล้วโทรไปเครื่องใครละ แม่ไม่มีใครรับเลย แล้วโทรไปหาใคร นี่ก็เหมือนกัน พระพุทธเจ้าพร้อมที่จะสอนตลอดเวลาเลย แต่โทรศัพท์เครื่องมันไม่คีนะ เครื่องมันไม่จัดการเปิดเครื่องมันนะ ถ้าเราเปิดเครื่องขึ้นมา แล้วเราทำใจเราดี เราปฏิบัติของเราดี เราทำคุณประโยชน์ของเราดีเห็นไหม ถ้าโทรศัพท์มันตรงกัน มันก็สอนได้จริงๆ สอนได้ แต่พวกเราไปคิดกันเอง ไปคิดว่าไม่ได้

พระพุทธเจ้านิพพานไปแล้ว แต่นิพพานไม่มีเหรอ นิพพานมีเปล้า ถ้านิพพานไม่มีแล้วเราปฏิบัติหาใคร จิตเป็นนิพพาน แล้วจิตมีไหม พระพุทธเจ้ามีไหม พระอรหันต์มีอยู่ไหม พระอรหันต์มี ถ้าพระอรหันต์ไม่มีนะ ก็ไม่มีเราไม่มีผู้ปฏิบัติ ไม่มีหลวงปู่มั่น หลวงปู่มั่นปฏิบัติไปแล้วพอสิ้นกิเลสไปแล้ว ก็เป็นพระอรหันต์ ถ้าไม่มีพระอรหันต์ หลวงปู่มั่นก็ต้องไม่มี พระอรหันต์ไปจากหลวงปู่มั่น

นี่ก็เหมือนกัน จิตปุถุชนเราเนี่ย เรามีจิตไหม เรามีกิเลสไหม มี พอเราทำให้กิเลสเราสิ้นไปแล้วเนี่ย จิตที่มันเข้าถึงนิพพานมีไหม มี แต่มีแบบนิพพานไง มาสอนได้แน่นอนแต่ โทรศัพท์เราไม่เปิดนะถ่านหมดด้วย เราต้องชาร์ตถ่านเราดีๆ แล้วเราเปิดโทรศัพท์ด้วย

พระพุทธเจ้าโทรอยู่ตลอดเวลา โทรไม่ติดนะ พวกเราปิดโทรศัพท์ไม่ค่อยรับเอง แล้วบอกว่าพระพุทธเจ้าไม่มาสอน

คนปรารถนาดี คนหวังดี คนใฝ่ดี แล้วคนทำคุณงามความดีเขาพอใจไหม พระพุทธเจ้าเป็นพระพุทธเจ้า แล้วเราเป็นใคร เราปรารถนาดี เราอยากทำความดี แล้วเราไม่มีทางออก ไม่มีทางออกนะ นั่งสมาธินี้ หัวปักหัวปำเลยละ มีดื้อทำอะไรไม่ได้เลย มีหลวงปู่มนนะ ครูบาอาจารย์เล่าให้ฟัง

เวลาพระมานี้ เช่น หลวงปู่ขาวนี้ ให้อุใจ อุใจนี้ พอไปถึง ท่านก็ว่าใจตัวเองไม่ดูใจเจ้าของไม่ดู จะให้ใครดูให้ ใจตัวเองทำไมไม่ดู มีครูบาอาจารย์บางคนไป บอกเลยถ้าหลวงปู่มนรู้จริงหลวงปู่มนก็ต้องมาช่วยสิ มันตกทุกข์ได้ยาก หลวงปู่มนไม่มาหรอก มันจะเอาหลวงปู่มนไปใช้ หลวงปู่มนไม่มาหรอก แล้วบอกหลวงปู่มนไม่รู้วาระจิต รู้วาระจิตไม่รู้วาระจิตนี้ มันอยู่ที่ใครคิด อยู่ที่ใครสัมผัสกับหลวงปู่มน สัมผัสหลวงปู่มนในแง่ไหน ในแง่เคารพบูชานี้ ทันทีเลย ในแง่ที่ต่อรองในแง่อื่นไม่มี

พระพุทธเจ้านะ พระนี้ไปบวชกับพระพุทธเจ้า แล้วบอกเลยว่า ถ้าพระพุทธเจ้าไม่บอกว่ารก สวรรค์มีจริงหรือเปล่า จะสึก พระพุทธเจ้าบอกสึกไปเลย เราเคยบอกไหมว่าบวชมาแล้วเพื่อจะให้อ่านเรื่องนรกสวรรค์ แต่พระนั่นแหละเห็นไหม พระนั่นแหละเป็นน้องชายพอแต่งงานเสร็จก็มาเลย พอมาพระพุทธเจ้าก็บอกว่า นั่นแหละจะบวชหรือ พี่ชายพูดก็พูดไม่ออก อ้าว บวชก็บวช

พอบวชเสร็จก็คิดถึงเจ้าสาวเพิ่งแต่งงานนะ โฮ คิดถึงเจ้าสาวตลอดเวลาเลย โอ๊ย เป็นทุกข์เป็นร้อนนะพระพุทธเจ้ามาเลยนะ นั่นแหละหมอมองนะสวยไหม สวย นั่นแหละเราจะพาไปดู จับมือเลยเหาะ ขึ้นไปบนสวรรค์นะไปเจอนางฟ้าสวยไหม สวย อยากได้ไหม อยากได้ อยากได้พุทโธสิ พุทโธๆ จนเป็นพระอรหันต์เลย

แล้วเวลาพระที่มาจาก ถ้าไม่บอกนรก สวรรค์ว่ามีนะ จะสึก อ้าวจะสึกก็สึกไป คือจิตใจมันต่อรองจิตใจมันหยาบมากพูดอะไรไป ก็ไม่มีประโยชน์อะไรเลย ไม่เข้าหลักเกณฑ์อะไรเลย แต่พระนั่นแหละมีอำนาจาสนา คุณิ พระพุทธเจ้านะ พุทธกิจ ๕ จะสั่งสอนใครนี้ เลี้ยงดูเลย จิตใครควรแก่การงาน จิตใจควรจะเป็นพระอรหันต์ แต่เขามีอายุ

สั้นหรือเขาจะมีเหตุเภทภัยของเขา ถ้ามีเหตุเภทภัยของเขาเขาจะตายก่อนไปเอาคนนั้นก่อน โอ๊ย พุทธกิจ ๕ ของพระพุทธเจ้านี้ งานล้นมือละ

ฉะนั้นเราทำคุณงามความดีนี้ แต่ ความดีของเรา มันความดีของใคร เราไปคิดไปคาดไปหมายไปหวังนะ แต่เราทำของเราไป มี ครูบาอาจารย์เยอะมาก หลวงปู่มั่นอาจารย์มาสอน มาสอนหมายถึงว่า เวลาเราโผล่อยู่ เรามีความสงสัยสิ่งหนึ่ง เรามีความเอียงว่าจะไปทางไหนนะ มาเลยทางนี้ๆๆๆ แล้วเอ็งเชื่อไม่เชื่อละ

ทางนี้ๆๆ เรายังไม่เชื่อนะ โอ้โฮ ต้องกันขวิดไปก่อนนะ พอไป ผลัวะ โอ้โฮ แหม เชื่อทีแรกก็ดี เหนื่อยเกือบตาย โอ้ยกิเลสคนนี่ร้ายกาจๆ ภาวนาไปเรื่องอย่างนี้จะมีในวงกรรมฐานเรื่องนี้คุ้มกันสนุกมาก พระกับพระ ถ้าพระภาวนามานะ ใครมีประสบการณ์อย่างไร ใครเห็นอย่างไรมา ก็จะมากุญเล่าให้ฟังกัน

อันนี้บอก มีแน่นอน เพียงแต่ว่า พอบอกมีแล้วนี่ เราจะรอให้ท่านมาสอน เหมือนเด็กเล่นนะ ต่อล้อต่อเถียง ขอยู่ตลอดเวลาเนีย รอไปหะ ไม่มาหะรอ แต่ถ้าเราทำดีของเรา ทำดีเพื่อดี ถึงเวลาปั๊บ เป็นอย่างนั้นเลย

ถาม : ๒. ในธรรมบทพระเถระที่ได้บรรลุพระอรหันต์มักอุทานว่า ในแสนกัปล่วงมาแล้วเคยถวายเป็นต้น แก่พระพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้าบางองค์ แล้วในตลอดแสนกัปล่วงมา ไม่เคยไปถวายเลย อยากถามว่าแค่การถวายเป็นต้นมีอานิสงส์มากขนาดนั้นแล้วเขาไม่เคยทำบุญอย่างอื่นเลยหรือ

หลวงพ่ : ถวายดอกไม้มีอานิสงส์ มี คำว่ามีอานิสงส์มันมีหลายอย่างนะ การถวายดอกไม้เห็นไหม ทำไมประเพณีบางที่เขาตัดบาตรดอกไม้ การตัดบาตรดอกไม้กับตัดบาตรข้าวสาร พวกเราเห็นว่าข้าวสารกินได้ ข้าวสารมีค่ากว่าดอกไม้ไง เวลาเขาบูชาด้วยของหอม คุณทางพราหมณ์เขาสิ เขาบูชาด้วยกำยาน เขาเผาไฟให้กลิ่นมันหอม แต่ของเราบูชาด้วยดอกไม้

บางที่เขาตัดบาตรดอกไม้ละ นี่การบูชาด้วยดอกไม้ คำว่าดอกไม้หรือสิ่งใดก็แล้วแต่ นั่นเป็นส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่ง คือหัวใจที่เจตนา ที่เคารพบูชา ของจะมีคุณค่า

มากมาย ถ้าจิตใจผุดผ่อง แล้วเรามีความเคารพบูชาของเรา ของใครแม้แต่น้อยคุณิ พระสารีบุตรเห็นไหม มีทุกตะเจิญใจจะบวชนะไปหาใครก็ไม่มีใครบวชให้

พระพุทธเจ้าถามเลย ทุกตะคนนี่เคยมีคุณกับใคร พระสารีบุตรยกมือเลย มีคุณเรื่องอะไร เคยตัดข้าว ให้ข้าพเจ้า ๑ ทัพพี ข้าวทัพพีเดียว ถ้าอย่างนั้นเธอ พระสารีบุตรจะบวชให้ บวชคนนั้นมาจนได้เป็นพระอรหันต์นะ ข้าวทัพพีเดียวสำเร็จเป็นพระอรหันต์เลย พระสารีบุตรเป็นคนบวชให้ เพราะคุณของข้าวทัพพีนั้น เพราะอะไร เพราะใจเขาสร้างมาเป็นทุกตะเจิญใจ

คำว่าทุกตะคือคนทุกชั้นคนยาก ข้าวทัพพีนั้นถ้ากินลงไปอิมท้องนะ ไม่กินอาจตายได้ ซื่อตายเพราะคนหิวข้าว แล้วเขาเสียสละ ดอกไม้ก็เหมือนกัน จะดอกไม้เครื่องการถวายทานสำคัญที่เจตนา เราพูดบ่อยเห็นไหม ในครอบครัวหนึ่งมาทำบุญนะได้บุญไม่เท่ากัน ไอ้พ่อแม่ ไอ้โธ สรรพมากเลย ไอ้ลูกนะไม่อยากมาอยากดูการ์ตูน

แล้วพ่อแม่ก็บังคับมา ไอ้ลูกคนขับรถมึงต้องขับรถให้กูนะ พอมาถึงก็มานั่งนะไอ้พ่อแม่ก็ชื่นใจนะ ไอ้ลูกก็กระวนกระวาย การ์ตูนไม่ได้ดู บุญได้เท่ากันไหม มาทำบุญด้วยกันเห็นไหม นี่มันอยู่ที่ใจ หลวงตาบอกประจำประตูเปิดกว้างอากาศจะเข้าได้มาก หัวใจความเจตนาเปิดกว้าง เปิดของเรานี้ มันจะได้บุญเราเยอะ อันนี้อันหนึ่งเห็นไหม เราไปมองกันแต่ว่าพวกเราจะให้ค่ากันเอง

ทองคำมีค่า ก้อนกรวดหินไม่มีค่าแต่ถ้าเอาก้อนหินนั้นไปวางพื้นเจดีย์ ทำเจดีย์จากหินก้อนแรกเขาจะได้บุญไหม มันอยู่ที่นี้ใจใจเป็นใหญ่ ใจเป็นประธานนะใจเรานี้ ที่นี้ด้วยความเชื่อของเรานี้ เราจะทุกข์จะยาก เรามีเจตนาที่ดี เราจะทำสิ่งที่ดี ทำ ต้องทำ ทำจนเป็นนิสัย พอทำเป็นนิสัยมันจะคิดตรงข้ามไม่ได้นะ

พอคิดตรงข้าม เออะๆๆ มัน เออะๆ เพราะมันเคยไป แต่ถ้าทำชั่วจนเคยนะ เออ ก็กรรมดาไว้อยู่ ก็ทำทุกวันนะกุทำงานเคยนะ นี่ใจเราต้องมูมานะของเรา นี่หมายถึงว่าเราเข้าใจผิดไปเองว่าตัดบาตรดอกไม้ค่ามันน้อย ทำไมได้บุญขนาดนั้น โธ่ คำพูดคำเดียวเป็นพระพุทธเจ้านะเจ้าชายสิทธัตถะ ตั้งใจอธิฐานใจ อธิฐานเป็นพระโพธิสัตว์ ตั้งใจอธิฐานเลยว่าจะขอเป็นพระพุทธเจ้า

นางพิมพานั่งอยู่นะ นั่งอยู่ในศาลาเดียวกัน ไม่ได้เป็นคู่กันนะ เห็นเจ้าชายสิทธัตถะ อธิฐานตามเลย ขอเป็นคู่ครองตลอดไป เนี่ยดูเจตนาเห็นไหม แล้วก็ไล่ไปเรื่อยๆ จนกว่ามาเป็นพระพุทธเจ้าได้ อย่างพวกเราก็เหมือนกัน ถ้ายังมีเจตนามีสิ่งที่ดีนี้ เห็นไหม เราวัดตรงนี้นะ

วัดตรงมุมมองของพวกโยมนี้จริงๆ นะมหาหรานี้ ทุกคน น่าเบื่อ พูดก็ฟังไม่ทัน แถมยังกระโชกโชกฮากอีก โอ๊ยไปที่นั่นมโนคติว่า นี่มุมมองไง มุมมองที่ว่า ถ้ามันฟังแล้ว เนื้อหาสาระได้ เนื้อหาสาระได้อะไรนี้ อันนั้นละศาสนธรรม ถ้าพูดออกมาแล้วจะนิมโนล จะกระโชกโชกฮากแค่ไหน มันไม่มีเนื้อหาสาระไม่มีอะไรเลยนี้ เสียเวลาสิบหลายเลย ไปฟังทำไม

แต่คนไม่คิดอย่างนั้น โอ๊ย ถ้าไปแล้ว โอ๊ยถ้าฟังธรรมแล้วเป็นบุญนะ นั่งสัปหงกหัวฟาดก็ยังได้บุญอยู่นั่นละ แล้วได้อะไรขึ้นมา แต่ฟังเราแล้วนี่ มันมีอะไรตกผลึกในใจบ้างเตือนใจเราให้ได้คิด อันนี้สำคัญเราวัดตรงนี้เรารู้อยู่ มีลูกศิษย์พูดบ่อยมากเลย หลวงพ่อนี้ฟังยาก แล้วหลวงพ่อนี้ ผู้ใครก็ไม่ได้หรอกเพราะกิริยาของหลวงพ่อใช้ไม่ได้เลย ลูกศิษย์นี้ เดือนเยอะมาก

แต่พูดว่าช่างมันเถอะ เพราะ ถ้าพูดดีๆ อย่างเขานี้ละ ญพูดไม่เป็น ญพูดไม่ได้ ถ้าพูดอย่างนั้นนะ มันไม่มีธรรมะออกมาหรอก มันก็ต้องไปนั่งป็นจำป็นเจ้อ พูดดีๆ พูดเพราะๆ อยู่อย่างนั้นละ แต่ถ้ามันปล่อยมาตามธรรมชาติ มันเป็นอย่างนั้น มันเป็นนิสัย เรามันเป็นอำนาจาสนาเอง

จะนั่นใครจะถือเรา ว่าเป็นครูบาอาจารย์นี้ต้องโดนเขาติหน่อยว่า โฮ อาจารย์มึงนักเลงฉิบหายเลยนะมึง มึงทนเอาแล้วกัน มึงไม่ได้อาจารย์ดีๆ หรือ มึงได้แต่ นี่มันจืดชืดเห็นไหม ถ้ามันเข้าใจไปแล้วนี่ แต่เราไม่เข้าใจตรงนั้น เราเอาเนื้อหาสาระไปจริงๆ เราก็เห็นใจอยู่นะ

เราเองก็อยากจะเรียบร้อยอยากจะทำให้มันดีนะ เพราะอะไร เพราะหลวงตาสอนสมณสารูป ให้มันมีบ้างสิ เวลาท่านอัดเรานะ สมณสารูป กิริยามารยาทนะให้มันมีบ้างสิ กิริยาพระนะไม่เห็นมีเลย เราก็ฟังแล้วก็เฉยๆ มันเป็นนิสัยนะ มันทำมาอย่างนี้

เพราะฉะนั้นมันเป็นเวรเป็นกรรมของเราเอง ไม่ใช่ของใครหรือ เราสร้างมาอย่างนี้ แต่เราอยากให้ ประสาธนะ เราทำของเรา เราอยากให้คนได้เนื้อหาสาระนะ

เพราะเราก็ทุ่มเทพอสมควร เราก็ทุ่มเทกับชีวิตเรามาพอสมควรเราก็อยากทำประโยชน์นะเราคิดว่าเราทำประโยชน์ได้อย่างนี้ แล้วถ้ามันมีอะไรที่คนเขาสะดุดตาเขาไม่อย่างนั้น มันก็กรรมของสัตว์ เราถึงบอกว่ามันหาให้ได้ตั้งใจเรา ไม่มีหรือ จะเอาฉันนั้นวลจะเอาอะไรก็ได้แต่น้ำท่วมทุ่งไง ถ้าจะเอาเนื้อหาสาระก็ทนทริยาอย่างนี้หน่อยหนึ่งก็แล้วกัน

ถาม : จะปฏิบัติอย่างไรให้ชีวิตหลุดพ้นจากความยากลำบากขัดสนเงินทอง มีหนี้สิน

หลวงพ่ : ปฏิบัติอย่างไร ดูอย่างที่พูดเมื่อกี้ ทุกตะเชิญใจ ของเรานี้ละ สิ่งที่เป็นปัจจุบัน โยมทำบุญตอนนี้นะ ถ้าโยมทำบุญสิ่งเหล่านี้ หลวงตาพูดอย่างนี้ เราทำบุญกุศลของเรา ทำดีนี้ เราเป็นคนจนเงิน จนทอง เราไม่ใช่ว่าจำเป็นจะต้องเสียสละทุกอย่างไป

การทำบุญกุศล พระพุทธเจ้าสอนขนาดนี้ละ เราหาเงินมาได้บาทหนึ่ง ไม่ให้ทำบุญหมดนะให้เก็บไว้ทำบุญ ให้เก็บไว้ดำรงชีวิต ให้เก็บไว้เลี้ยงดูพ่อแม่ สิ่งที่เหลือจากที่เราเก็บใช้สอยแล้ว ถึงให้ทำบุญนะ พระพุทธเจ้าบอกว่าไม่มีอะไรให้ทุ่มหมดๆ ไม่ใช่ไม่ใช่หรือเพราะการทุ่มหมดนะมันเป็นผลของท่าน

มันจะสิ้นกิเลสไปด้วยการประพุดิปฏิบัติ บุญกุศลนะ ท่าน สีล ภาวนา หลวงตาพูดบ่อย จะทำบุญกุศลมากมายขนาดไหน ถ้าไม่ภาวนาไม่ถึงที่สุด ไม่ภาวนามันพันไปไม่ได้ สิ่งที่พันไปได้คือการภาวนา ที่นี้การภาวนาของเรา การทำความดีของเรานี้ ในเมื่อชีวิตเราทุกข์จนเชิญใจ มีความยากลำบาก มีความขัดสน ความขัดสนเราก็ทำความดีของเรา

ที่นี้พอความขัดสนแล้ว เราก็จะประชดใจ ก็ขัดสน คนอื่นเขาไม่ขัดสน ประชดสังคม คำว่าประชดสังคม สังคมรังแกเรา สังคมไปรังแกใคร สังคมก็คือสังคมนะ มันกรรมของเราเกิดมาร่วมยุคกับเขาเอง เขาเรียกสภาคกรรมนะ เราเกิดมาร่วมยุคสมัยที่มันเป็นอย่างนี้ แล้วยุคสมัยที่มันดีทำไมเราไม่เกิดละแล้วเราเกิดชาตินี้ชาติเดียวหรือ

ไอ้ที่เราเกิดมาแล้วบอกว่าสังคมรังแกเรา เรามาทุกข์มาขานี้ เราเคยเกิดเป็นผู้บริหารสังคมหรือเปล่า เราเคยเกิดมาแล้วทำลายสังคมบ้างหรือเปล่า ตั้งแต่อดีตชาติรู้ตัวบ้างไหม เวลาเราเกิดมา แต่ที่เราทำนะ เราไม่รู้ลึกตัวหรือกว่าเราทำลายเขาไว้ พอเราเกิดมาอีกที่เราต้องมาเจอประสบการณ์อย่างนี้ทำไมมันเกิดมาแสนทุกข์แสนยาก

ทุกข์ยากมันผลัดกันนะมันเวียนตายเวียนเกิดมันผลัดกันนะ มีบุญกุศลมันจะไปเป็นผู้ปกครองแล้วเวลาเอ็งเป็นผู้ปกครองนี้ เอ็งมีอำนาจกว่าเขานี้ แล้วเอ็งได้ทำประโยชน์อะไรกับประเทศชาติบ้างไหม เอ็งมันมีอำนาจเอ็งก็หาแต่ความสุข เอ็งได้เสพสุขของมัน เอ็งก็ชูครีตเขา แล้วตายไปเป็นอะไร ก็เป็นทาสไง ตายจากชาติกษัตริย์ไปชาติหน้ากูก็จะไปเป็นทาสรับใช้เขาเพราะชูครีตเขาไว้

ทีนี้เรารู้ว่าเกิดมาทุกข์มาขาคำว่าทุกข์ยากผลของการกระทำคือกรรม แต่ในปัจจุบันนี้ หูตาเราสว่างไสวไหม หูตาเราบอดเราอยากทำงาน ทำไมชีวิตมันทุกข์ยากขนาดนี้ หลวงตาบอกนะทุกข์ยากใดก็ไม่เท่ากับทุกข์นั่งภาวนา นั่งภาวนานี้จะเอาตัวรอด คืบคลานเหมือนกับไฟทั้งกอง ไฟสุ่มมาที่ตัวเรา และเผาตัวเราตลอดเวลาเลย กระตุกแทบแตกหมดเลย นี่ทุกข์ยากไหม

ทุกข์ยากอย่างนี้เพื่ออะไร เพื่อจะพ้นจากทุกข์ใจ นี่ก็เหมือนกัน ในเมื่อเราเกิดมาแล้ว มันทุกข์มันยาก ในเมื่อมันเกิดมาอย่างนี้ใช่ไหม เราถึงบอกว่า เรากำมา เราก็แบกกรรมคือการกระทำ ก็เรากำมาเอง แบมันออก ถ้าแบมันออกแล้วแบอย่างไรละ จะแบอย่างไรการจะแบออกแล้วเราก็ฝืนมัน ทุกข์ยากขนาดไหนเราก็ใช้ตามที่เราจะมียจะเป็นนั้นละ แล้วทำดีไป

ทำความดีของคนทุกข์ยาก ทำดีและความดีของเราละ ใครจะดูถูกเหยียดหยามก็ช่างแม่งมัน เขาดูถูกจริงๆ สังคมเป็นอย่างนั้น เห็นคนทุกข์คนยากนะทั้งดูถูกทั้งเหยียดหยามเอ็งอย่าเหยียดหยามค่าของคนนะมึง ค่าของคนมันอยู่ที่ใจโง่ ใครจะเหยียดหยามช่างหัวมัน เพราะอะไร เพราะเราเกิดมาอย่างนี้ รักษาใจเรา นี่ขันติธรรม บารมีธรรม เราสร้างได้ เราสร้างของเราขึ้นมาก็ได้ ขันติธรรม บารมีธรรม เราสร้างของเราขึ้นมา

มันทุกข์มันยาก มันทุกข์ยากขนาดไหนวะ อย่างมากก็แค่ตาย ถ้ามันไม่คิดอย่างนี้ นะ มันทุกข์ยากมีงูถูกงูหรือ มันถูกงูกัดเขาเลย คิดทุกข์ขนาดนี้ยังไม่พอนะมันยัง เข้าไปอยู่ในคุกอีก ตั้งสติเราๆ เนี่ยเวลาคิดอย่างนี้ทำไมเราไม่ไปเกิดเป็นลูกคนมีดั่งค์ละ ทำไมเรามาเกิดอย่างนี้ละตั้งเกิดได้ใหม่ คนมันมีศรีสุขนะ ไม่ค่อยมีลูก

ไอ้คนจนๆ นะเราสร้างวัดในแถบชายแดนเยอะ เวลาไปส่งเสบียงนะเห็นพ่อแม่ เดินนะแล้วก็ถูกเดินเป็นลูกเปิดเลย โอ้โฮ เดินเป็นแถวๆ คิดในใจนะไอ้พวกนี้ไม่รู้จัก วางแผนครอบครัว ไปดูสิ แล้วพอเกิดมาแล้วนะไปเรียนหนังสือก็ไม่ไหว มันไกลจะเดิน ไปไหนก็ไม่ได้

เด็กมันก็มีเดินกับเดินบนเขานะมันก็มีแต่เดินกับเดินทั้งนั้นนะ ไปดูสิ พอเดิน มาจะพ่อเดินมาแม่เดินมาแล้วก็เรียงเป็นแถวไปเลยนะ คิดในใจตลอดนะ อะไอ้พวกนี้ วางแผนครอบครัวไม่เป็นเว้ย เขาทุกข์กว่าเรานะเขาทุกข์กว่าเราเห็นไหม เวลามีปัญหา ปับนี้ เราจะหนีเข้ามา เพราะถ้าเขาอยู่ชายแดน เขาอยู่ฝั่งโน้นนะ เขาจับไปนะแล้วให้เดิน เหยียบกับระเบิดไปนี่ ให้หาบเสบียง เขาทุกข์กว่าเราขนาดไหน อันนี้มันทุกข์นี่

ถามมานี่ เหมือนทอดอาลัยในชีวิต จริง มันก็ทุกข์ ดูพระสิ หลวงตานี่ คนจนผู้ ยิ่งใหญ่ มีบริวาร ๘ คนที่มีแค่บริวาร ๘ เป็นสมบัติส่วนตัว หาเงินเข้าประเทศชาติเป็น หมื่นๆ ล้านหาเงินเข้าประเทศชาตินี้ คนจนมีสมบัติส่วนตัวแค่บริวาร ๘ มีบาตร ๑ ใบ มี จีวร ๓ ผืนมีบริวาร ๘ เท่านั้น จนไหม

ถ้าเอาสมบัติส่วนตัวจนแทบไม่มีอะไรมีค่าในโลกเลย แต่ท่านคนจนผู้ยิ่งใหญ่ ทำ ประโยชน์กับสังคมมหาศาลเลย เรานะเราก็จนของเราแต่จิตใจเราไม่จน จิตใจเราองอาจ กล้าหาญ จิตใจของเราก็มุขยคนหนึ่งนะโว้ย เกิดเหมือนกับมนุษย์นี้แหละ แล้วก็ตาย เหมือนมนุษย์นี้ มนุษย์เศรษฐีมหาเศรษฐีก็เกิดเหมือนกูนี้แหละแล้วก็ต้องตายเหมือนกูนี้ แหละ

แต่ในเมื่อเราเกิดมาด้วยกรรม อย่าท้อแท้ๆ หัวใจของคนยิ่งใหญ่มีคนมาหาเรา เยอะมาก ข้าราชการไม่ได้ ๒ ชั้นคิดฆ่าตัวตายกัน มาหาเรานะเราบอกเลยนะโยมได้ ตำแหน่งนะแล้วโยมจะอยู่กับมันตลอดไปไหม เดียวก็ย้าย ไม่ย้ายก็เกษียณแล้วไอ้

ตำแหน่งมันมีความสำคัญอย่างไร ไม่มีโยมตำแหน่งนี้มันอยู่กับใคร ทำไมมองดูถูกตัวเองขนาดนี้

ตำแหน่งหน้าที่มันสวมบนเราใช่ไหมแล้วเรามีเราอยู่แล้วตำแหน่งมันมีความหมายอะไร ไปเห็นตำแหน่งจนเหยียบย่ำตัวเองไป จนเห็นคุณค่าของความเป็นมนุษย์ไม่มีค่าเลย คุณค่าความเป็นมนุษย์ของเรา มีค่ากว่าแต่เพราะศักดิ์ศรีไม่ได้ ๒ ขันไม่ได้ตำแหน่งไอ้ศักดิ์ศรีคืออะไรละ ก็กิเลสหลอกมึงนะ พอพูดอย่างนั้นไปนะ เขามาสารภาพเองนะ

เขาคิดฆ่าตัวตายแล้วพอฟังเทศน์บ่อยๆ เขาสารภาพกับเราเลย มาสารภาพกับเรานี้เยอะ คิดจะทำลายตัวเองแล้วมาฟังนี้ เพราะอะไรรู้ไหมเพราะเวลาเราบวช แล้วเรามาภาวนา สิ่งที่มีมันเป็นไปคือหัวใจนะ คือความรู้สึกนะ จากไม่เป็นสมาธิ มันเป็นสมาธิ จากที่เป็นสมาธิแล้วนะ ออกวิปัสสนามันลำบากมาก มันเครียดเฉย มันกว่าจะ มันลำบากมากจริงๆ ร่างกายเราเนี่ย เจ็บไข้ได้ป่วยยังตัดทิ้งได้ยังเปลี่ยนได้นะ

ไอ้ความรู้สึกมันตัดไม่ได้มันเปลี่ยนไม่ได้ โอ๊ย ลำบากจริงๆ แล้วแก้ไขมันทำลายมัน เราถึงเห็นคุณค่านะ เห็นคุณค่าของหัวใจนี้สำคัญที่สุดเลย ปฏิสนธิจิต จิตที่เกิดที่ตายไปเกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม มันก็ปฏิสนธิจิตนี้แหละไปเกิดไปเป็น แล้วปัจจุบันนี้ มันมาเกิดเป็นเราเกิดเป็นเราเพราะอะไรเพราะกรรมของมัน เห็นไหม

อย่างว่า นาย ก นาย ข มันมาเกิดเป็นเรา ก็เกิดแล้ว พอเกิดมาแล้วก็ชาติหนึ่ง เราก็ทำของเราไป มันเป็นเวรเป็นกรรมของเราแต่ถ้าทำดีเห็นไหม ทำไมเทวดา อินทร์ พรหม ถึงมาฟังเทศน์หลวงปู่มัน มนุษย์นี้เว้ย เทศน์สอนเทวดาเว้ย เราอยากไปเกิดเป็นเทวดาจะมีความสุข เทวดาต้องมาฟังเทศน์มนุษย์นะมึง แล้วเราเป็นอะไร เราเป็นมนุษย์เราเป็นคนเราต้องเข้มแข็ง

ทีนี้ว่าต้องเข้มแข็งนี้เพราะเราแพ้ภัยกิเลสไง กิเลสมันเหยียบย่ำ แล้วท้อแท้แล้วไม่สู้แล้วอายจนก็อาย อายใครจนรวมนั้นเป็นของสมมุติ คำว่าสมมุตินะมันเป็นวาระนะเอ็งดูสิ ลดค่าเงินบาททีหนึ่งเวลาหุ้นตกทีหนึ่งเศรษฐกิจขยับแล้วเขาก็ชะงักชะงักเขาทุกซ์ไหมเขาก็ทุกซ์เห็นไหมโลกมันเป็นอย่างนี้ มันเป็นอนิจจังอย่าไปทุกซ์มันมาก

ถาม : อยากถามท่านอาจารย์ว่า ๑. สุปบุหรีผิสีลข้อ ๕ ใหม่ คัมสูตรจะตกนรกไหม

หลวงพ่ : เล็กได้ควรเล็ก อันนี้คำว่าเล็กได้ควรเล็ก และ เพราะปัจจุบันนี้ โลก ทางวิทยาศาสตร์เขาไปไกลแล้วไง สุปบุหรีไม่ผิสีลข้อไหนเลย คัมสูตรผิสีลข้อ ๕ ไซ้ใหม่ สุราเมรยมัชฌมา ทัฎฐานา การคัมสุรานี้ผิสีล พระพุทธเจ้าบัญญัติไว้เลย เพราะการคัมสุรา พอสติขาดนี้ ปัญญาขาดหมด ทุกอย่างขาดหมดเลย

ถ้าคัมสุรา พอมันไม่มีความรู้สึกนะมันทำผิสีลได้ทุกๆ อย่างเลย คัมสุรามันถึงผิสีล แต่การสุปบุหรีนี้ในสีล ๕ ไม่มี เพราะอะไร เพราะสมัยก่อนนี้ เวลาเจ็บไข้ได้ป่วย ให้อาหารยา ให้น้ำสยาพ่นมันมีนะที่นี้ยาพ่นยาอะไรต่างๆ มันมี ที่นี้บุหรีนี้ ถ้าพูดถึงเขาก็บอกว่า เป็นยาทำให้สดชื่นนี้ โลกจะอ้านะ ออกตัวก่อน เราไม่สุปบุหรี เราสุปบุหรีไม่เป็น

แต่ที่นี้เราจะบอกว่าเราจะอธิบายว่า พระพุทธเจ้านี้ฉลาดมากอะไรที่เป็นประโยชน์พระพุทธเจ้าไม่ปฏิเสธไง ถ้าคนไม่เป็นนะ ผลลัพธ์ที่ดีมันจะปฏิเสธสิ่งที่ตรงข้าม แต่พระพุทธเจ้านะท่านจะบอกเป็น ๒ ด้านหมด มีดีมีเลวในตัวมันเอง ธรรมวินัยนี้ อันนี้สุปบุหรีนี้ ในสมัยนั้นท่านไม่ห้ามและไม่รุนแรงเหมือนสมัยนี้ สมัยนี้คนมันเขอะแล้วนิโคตินต่างๆ มันไปทำลายคนอื่นนะ

เราคิดว่าถ้าพระพุทธเจ้าอยู่ อาจจะบัญญัติก็ได้ ที่นี้พระพุทธเจ้าไม่ได้บัญญัติห้ามบุหรีนะ อันนี้พระพุทธเจ้าไม่ได้บัญญัติห้ามตัดตอน ห้ามแต่งเติมในธรรมวินัย นี้พระพุทธเจ้าไม่ได้บัญญัติ เราไปบัญญัติกันเองนะ ยิ่งการโฆษณาปัจฉัยที่ ๕ ไม่ได้ พระพุทธเจ้าบอกว่ามีปัจฉัย ๔ มันบอกมีปัจฉัยที่ ๕ คือมันอยากขายของมันอ้างพระพุทธเจ้านะ ว่าพระพุทธเจ้าบอกว่าปัจฉัยที่ ๕ ใอันนี้มันกล่าวคู่พุทธพจน์

สุปบุหรีผิสีลข้อไหน ไม่ผิสีล เราเองนี้ พระมาอยู่กับเรา เราก็อนุญาตให้สุปบุหรีพอสมควร แต่เราก็เตือนพระตลอด บอกตอนนีเขาจะจับมึงขังคุกนะเพราะเดี๋ยวนี้มันกฎหมายอาญานะ ห้ามสุปบุหรีนี้ มึงสุปบุหรีเดี๋ยวเขาจับมึงติดคุกเลยละแต่ถ้าเพื่อสุขภาพเราเห็นด้วยนะ

ที่นี่ไอ้เรื่องสุภาพนี้ อย่างเช่นกินอาหารนี้ โดยมังสวิรัต กินชีวิตนี้ เราบอกไม่มีประโยชน์อะไรหรอก ถ้ากินในทางปฏิบัตินะ ถ้ากินแล้วมีประโยชน์นะ ควายมันกินหญ้าทั้งชาติควายมันเป็นพระอรหันต์ไปแล้ว ไม่มีประโยชน์อะไรหรอก แต่ ถ้ามันกินเพื่อสุภาพ ภูเห็นด้วย ถ้ามันจะบอกว่าสุภาพกินเพื่อความสุขของร่างกาย กินเพื่อความสุขเห็นด้วย

แต่อย่าอ้างว่ากินหญ้าแล้วเก่ง อย่าอ้างว่ากินผักแล้วเก่ง เพราะการกินก็กินเข้าไปให้ท้องอืดเท่านั้นนะ หัวใจมันก็เป็นเท่านั้นนะ หัวใจจะพ้นได้ด้วยการปฏิบัติ แต่กินเพื่อสุภาพเราเห็นด้วย แต่ถ้าบอกกินแล้วเป็นบุญอย่ามาอ้างไม่มีหรอก อย่างๆ

ดื่มสุราตกนรกไหม ตก เพราะดื่มสุราแล้วมันจะไปทำลายคนอื่นไง สุราตัวมีปัญหามันครอบรัวเลย สีเลนะ สุขคติ ยันติ สีเลนะ โภกสัมปทา ถือศีลแล้วจะมีความสุข สุขคติ ยันติ สีเลนะ โภกสัมปทา จะเกิดโรคทรัพย์ ถ้าไม่ดื่มสุรานะ ขวดหนึ่งเท่าไร ไม่ดื่มปีหนึ่งเงินเหลือเยอะแยะเลย มีโรคทรัพย์เต็มทันทีเลย

ถือนิสัยนี้ ถ้าเป็นไปได้เห็นด้วย เห็นด้วยมากๆ เลย เพียงแต่ว่า อย่างที่ว่าเห็นไหม หลวงปู่ฝั้นนี้ เขาไปถามเลยว่าเขาต้องเข้าสังคมเขาต้องอะไร หลวงปู่ฝั้นตอบเลย อยู่ในเทบหลวงปู่ฝั้น เราไม่ดื่มสุรานี้ สังคมเราเต็มศาลาทุกวันเลย มันเป็นข้ออ้างไง หลวงตาก็ไม่ดื่มสุรา คุณคนแน่นวัดแน่นวัดตลอดเลย ทำไมต้องดื่มสุราเพื่อเรียกคนวะ ถ้างคได้เห็นด้วยนะ เป็นสิ่งที่ดี

แต่จะบอกว่าพระพุทธเจ้าบัญญัติไว้นะ ไม่มี แต่เดี๋ยวนี้ มีอยู่เราเดือนพระบอยมหาประเทศ ๔ พระพุทธเจ้านี้ไม่ได้บัญญัติ ถ้าเข้ากับบัญญัติให้ถือว่าบัญญัติ ในปัจจุบันนี้โลกมันเจริญ พอโลกเจริญโลกวิเศษโลกเขาเห็นถึงโทษของมัน โลกเห็นโทษของมันนี้โลกเขาปฏิเสธ ถ้าโลกปฏิเสธ พระไม่ควรทำ เขาเรียกว่าโลกวิเศษโลกดีเตียน แต่กฎหมายไม่ได้บังคับแต่โลกดีเตียนโลกดีเตียนไม่ควรทำแต่พระเราใจอ่อนบางองค์ยังสูบอยู่แล้วแต่ความเห็นแต่โลกดีเตียนเราไม่ควรทำสมณสาธูปนะ เราจะสอนเขาการสูบบุหรี่ไหม

ถาม : ๑. เวลานั่งสมาธิแล้วเห็นเป็นรูปวงกลมสีขาวปรากฏขึ้นรอบๆ เป็นสีดำ บางครั้งก็เป็นสีเขียวบางครั้งก็เป็นเส้นสีขาววิ่งผ่านไปมาบางครั้งเส้นสีขาวก็วิ่งมาหยุดตรงหน้าหมายถึงอะไรคะ

หลวงพ่ : จิตสงบนะ นี่พูดเมื่อก็ ตอนแรกเราพูดเรื่องนี้แหละในการปฏิบัติมันจะมีการเปลี่ยนแปลงของจิต จิตมันจะมีการเปลี่ยนแปลง ถ้าจิตไม่มีการเปลี่ยนแปลง ปกติของจิต จิตกับสมาธิมันต่างกันอย่างไร ถ้าสมาธิมีอยู่แล้ว เรานี้ ที่เขาเข้าใจกันว่า เรานี้มีสมาธิกันอยู่แล้ว เราใช้ปัญญากันเลย แล้วเราจะเป็นพระอรหันต์กันหมดเลย

ทางโลกเรียกสุดมยปัญญามันลงถึงจิตได้สำนึกไม่ได้ เพราะความคิดมันเป็นอาการของจิต มันอยู่บนจิตความคิดนี้ มันอยู่บนจิตมันเป็นความคิดของมัน แต่กิเลสมันอยู่ใต้จิต มันอยู่ใต้สำนึกจะนั้นถ้าจิตมันสงบเข้าไปนี้ มันจะเข้าไปถึงเนื้อของจิต มันจะเข้าไปอยู่ใต้สำนึกนี้ พอเราเกิดเป็นปัจจุบันธรรมเห็นไหม ปัจจุบันที่มันมีปัญหาไล่เข้าไปนี้ มันจะเข้าไปทำลายกิเลส

ฉะนั้นความที่เขาไม่เข้าใจ ความที่เขาไม่เคยเห็นกิเลส ความที่เขาไม่เคยเห็นผู้ร้ายเลย แต่เขาบอกเขาจับผู้ร้ายเข้ากรงนะ แต่เขาไม่รู้จักผู้ร้ายนะ แต่มันบอกมันเอาผู้ร้ายเข้ากรง มันประหารชีวิตผู้ร้ายด้วย นี่ก็เหมือนกัน ในเมื่อจิตมันไม่เคยเป็น มันไม่เคยทำ มันจะไม่เห็นอาการอย่างนี้ ถ้าอาการอย่างนี้ เพราะจิตมันจะมีการเปลี่ยนแปลงพอจิตมีการเปลี่ยนแปลงนี้ มันจะเห็นสีเห็นแสงอะไรต่างๆ ของมันนะ มันมีการเปลี่ยนแปลงแล้ว

การที่เห็น มันจะบอกว่าจิตนี้มีการเปลี่ยนแปลง จิตนี้มีการเปลี่ยนแปลงจะเห็นไม่ได้ จะบ้าเหวอ ก็นั่งอยู่นี้จะเห็นอะไร ก็ตานี้เห็นๆ มันจะมีสีได้อย่างไร มันไม่มีหรอก แต่ถ้าพอมันไม่มี ทำไมมันเห็นล่ะ เห็นเพราะจิตมันเห็นไม่ใช่ตาเห็น เห็นไหม ถ้าจิตมีการเปลี่ยนแปลง ถ้าจิตมันละเอียดเข้าไป มันจะเห็นของมัน

แล้วการเห็นนี้ เห็นเฉพาะบุคคลไม่เห็นทุกๆ คน มันพันธุกรรมทางจิต จิตคนไหนที่มันเห็น มันรู้ของมัน ถ้าเห็นนะใครเป็นคนเห็นล่ะ จิตเป็นคนเห็นใช่ไหม ถ้าเราจะแก้เหวอ แก้เราก็กำหนดพุทโธ ชัดๆ สิ มันก็กลับมาที่จิต มันก็ดับใจ จิตรู้ จิตเห็น จิต

สัมผัส ถ้าจิตรู้ จิตเห็น จิตสัมผัส กับมาที่จิตสิ่งที่สัมผัสมันก็ไม่มี มีเพราะเราไปสัมผัสเขา
วิธีแก้กลับไปที่พุทโธ

ถ้าใช้พุทโธหรือใช้อานาปานสติ กำหนดอะไรก็ได้แล้วแต่ กลับมาที่ตรงนี้ชัดๆ ภาพ
นั้นหายไปเองไม่ต้องตกใจๆ ไม่ต้องกลัวอะไรทั้งสิ้น ถ้าเราตกใจเราไปกลัวอากาศทำไม
เราไปกลัวลมหรือ กลัวแดดหรือ ลมแดดมันธรรมชาติของมันใช่ไหม เราไปปรับรู้มัน
ต่างหาก นิमितก็เหมือนกันมันเกิดจากจิตมันไม่ใช่จิตไปกลัวอะไรมันไม่ต้องกลัว ไม่ต้อง
กลัวใดๆทั้งสิ้นเลย กลัวผีกลัวสาธกลัวตัวเอง

ถ้ากูไม่กลัวตัวเองสักอย่างกูจะกลัวใคร ฝิमार้อยคนกูถีบฝิย้นฝิกลับไปแล้ว แต่
เพราะเรากลัวเองใช่ไหม ฝิमारูยยอมแพ้กูวิ่งหนีก่อนเลย ฝิไม่มาก็กลัว ตกใจกลัวแล้ว นี่ก็
เหมือนกันจะบอกว่า ถ้าเห็นสีเห็นแสง บางคนกลัวมันจะหวั่นไหวใจ ไม่ต้องกลัวสิ่งใด
ทั้งสิ้น อยู่กับสติอยู่กับพุทโธ ไม่มีใครทำอะไรเราได้เลย ไม่มี สิ่งที่เกิดขึ้น เพราะตัวเรา
เองเหมือนเราทิ้งฐานใจ เราทิ้งตัวเราเอง เราวิ่งไปหาเขา อยู่ดีๆ วิ่งเข้าไปเจ็บไปปวด วิ่ง
เข้าไปให้เขากระแทบ กลัวๆๆ ก็อยู่กับกลัวใช่ไหม

พอเราถอยกลับ ถอยจาก กลัวมาหาเรานี่ กลัวมันอยู่ไหน เพราะกูไม่กลัวแล้วมี
อะไร ไม่มีๆ นี่เทคนิคการปฏิบัติ ไม่เคยปฏิบัติ ไม่รู้หรือก แล้ววิ่งหนีแล้วจะเป็นอย่างนั้น
จะแก้อย่างนั้น ไม่ต้อง ไอ้ที่แก้ๆ นะ มันเป็นเรื่องไสยศาสตร์เห็นไหม เวลาฝิเข้า นี่ ใส่กัน
เลย ฝิเข้าฝิออกณะแต่ของเรา นี่ พุทโธตั้งสติให้จิตพอตั้งสติเข้มแข็ง จิตเข้มแข็งขึ้นมา ใครก็
มาทาบเราไม่ได้เวลาฝิเข้า เวลาทาบทรงนี้ จิตเรามีอยู่แล้ว เจ้าเรือนคือจิตของเรา เราเป็น
เจ้าของบ้าน มีผู้อาศัย

จิตอีกดวงหนึ่งเข้ามาขออาศัยร่วม พออาศัยร่วมเข้ามาเบลอเลยนะไม่รู้ตัวเลยนะ
พอวิญญานมันออกไป โอ้โฮ เมื่อกี้ทำอะไรก็ไม่รู้ ก็ไม่รู้ จิตเราอ่อนใจ แต่ถ้าจิตเรา
เข้มแข็งใครเข้าไม่ได้ ฝิเรือนเข้มแข็ง ฝิป่าอย่าเข้ามา ฝิเรือนอ่อนแอฝิป่าเข้าอาศัย เข้มแข็ง
พุทโธนี่แหละ นี่ไงๆ ลูกศิษย์มีอาจารย์เราลูกศิษย์มีอาจารย์เราลูกศิษย์พระพุทธรเจ้าไม่ต้อง
กลัวผีเขี้ยวตืออะไรก็ได้แล้วแต่ สีนี่มันเปลี่ยนแปลงได้

ถ้าจิตคนเป็นนะคนเป็นนะสติกลับมาหาเราได้เลย ดึงสติแสงกับมาเป็นเรา มาสว่างที่กลางจิต พับ ออกเลยแสงตกที่ไหนปั๊บนะเสียงทุกอย่างหุติพิศัตถิพิศัตถิหมดเลย พุคอย่างนี้ไม่ได้พูดให้ท่านะพูดถึงว่าขบวนการของจิต ขบวนการของมันเยอะเยอะ แต่จะอธิบายในแง่มุมไหน ขอให้มึเหตุเถอะ

ถาม : เวลานั่งสมาธิแล้วรู้สึกพื้นเอียงหรือหมุนเหมือนพื้นโยกไปมาหมายถึงอะไรบ้างครับ

หลวงพ่ : เหมือนกันนะนี้ เมื่อก็สีแสงมันออกไปใช่ไหมพื้นเอียงพื้นโยกนี้ บางทีเรานั่งไปนี่ อย่างนี้ พอเรานั่งไปแล้วนี้ เขาเรียกว่า เกิดปิติพอเกิดปิติคือความรับรู้ถึงความคิดคนอื่นเลย ฉะนั้นพื้นเอียงพื้นโยกต่างๆเราไม่โยกไปกับเขา เรากำหนดจิตไว้เฉยๆ พุทโธๆๆ นี่ มันจะโยกมันจะเอียงอย่างไรมันเรื่องของอาการความรู้สึกจริงๆ ไม่โยกหรอก เพราะจิตเรามันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างทีพูดเมื่อกี้ไง

จิตมีการเปลี่ยนแปลงจากปุณฺณจากจิตสมาธิของปุณฺณ จะเข้าสมาธิ เห็นไหม เข้าสมาธิได้เป็นกัลยาณปุณฺณ แล้วจะยกขึ้นเป็นโสคาปัตติมรรคนี้ จิตมันลึก คำว่าลึก เพราะกิเลสมันอยู่ใต้สำนึก จิตมันต้องเป็นตัวของจิต ความคิดจากจิตปัญญาจากจิตและปัญญาจากสมอง โลกนี้ส่วนใหญ่แล้ว ปัญญาจากสมอง เพราะอะไร เพราะพลังงานของจิตมันต้องผ่านสมองเพราะสมองเป็นศูนย์บัญชาการ สมองนี่เป็นที่เก็บข้อมูล พลังงานไม่มีสมองใช้ไม่ได้

นี่พอความคิดนี้ เขาอุคคิต อนาคต คำว่าอุคคิต อนาคต หมายถึงว่า พลังงานนี้มันจับจิต มันเคลื่อนตัวไปอยู่ที่พลังงานที่ไปเลี้ยงสมองใช่ไหม เพราะสมองทำงาน แต่ถ้ามันหมดมาที่ตัวจิต จิตมันเป็นปัจจุบันเห็นไหม มันไม่ใช่ปัญญาสมอง มันไม่มีอดีตอนาคตมันเป็นปัจจุบันไง นี่มันจะเป็นขบวนการของมัน

ฉะนั้น ถ้ามันเอียงมันโยกกลับมาที่ผู้รู้ กลับมาที่พุทโธ เฉยๆ การเอียงการโยก พอมันเอียง มันโยกนะ เตี้ยมันจะพองนะ ร่างกายนี้เหมือนกับร่างกายไม่มีอะไรเลย มีแต่ผิวหนังข้างในกลวงหมดนะ ปิตินี้มันเป็นที่รื้อยแปด อันนี้อาการโยกอาการคลอนอยู่

เฉยๆ อยู่ที่พุทโธ กลับมาที่พุทโธ กลับมาตั้งสติไว้ มันจะโยกคลอนพักหนึ่งหรือมันจะแรงขึ้นหรือมันจะเบาลง

แล้วมันจะค่อยๆ จางไป จางไปเพราะอะไร จางไปเพราะจิตมันดีขึ้นไป พอมันโยกมันคลอนมันดีนะ โอ้โฮ มีความสุขมากเลยแล้วภาวนาไปเดี๋ยวนี้ความสุขไม่มีเลย เดี่ยวนี้เจ็บปวดอย่างเดียวนะ เพราะอะไร เจ็บปวดอย่างเดียวนะ เพราะมันผ่านจากปีติ มันก็จะเข้าสู่เอกัคคตารมณ์ จิตมันจะไปอีกเหมือนกับเรากินอาหารทุกวันๆ โอ อาหารนี่อร่อยมาก กินทุกวันมันก็จี๊ดซี้ด

จิตเวลามันเข้าไปสัมผัสบ่อยครั้งเข้า เรามีสติควบคุมบ่อยครั้งเข้า มันจะละเอียดเข้าไป นี่ก็ว่ามันไม่มี มี มีอยู่แต่เรากู้ขึ้นกับมัน แล้วเราจะพัฒนาจิตเราเข้าไปอีก ตั้งสติไว้ ทำไปๆ ทำไปเรื่อยๆ พอจิตมันสงบแล้ว จิตมันมีกำลังแล้วนะ ออกมาใช้ปัญญาบ้าง ก็คิดว่า ถ้ามัวตัวเองเลย เอ็งเกิดมาจากไหน เอ็งเกิดมาทำไม เพราะอะไร เพราะมีกายกับจิตเท่านั้น ที่เราคิดอยู่ ถ้ามัวตัวเองนี่ มาจากไหนนี่ นั่งอยู่นี่ มาจากไหนแล้วจิตนี่มาจากไหน แล้วจะทำอะไรต่อไป

พอถามปัญหานี้ เราตั้งโจทย์ปัญหานี้ ปัญหามันจะหมุนไป ถ้าเราไม่ตั้งโจทย์ของเราเองนะชีวิตเราก็จำเจอยู่อย่างนี้ เราต้องตั้งโจทย์กับเรานะ เกิดมาทำไมแล้วจะไปไหนกันนี้ เราเกิดมาแล้ว เราจะไปไหนกัน พอตั้งโจทย์ถามปัญหานี้ ปัญหามันจะเกิดขึ้น นี่พูดถึงว่าเวลามันโยกมันคลอนนะ มันเกิดจากปีติเกิดจากการรับรู้ เกิดจากการรับรู้ที่จิตละเอียดเหมือนเรานั่งอยู่บนพื้นดินนี้ เรามั่นคงใช่ไหม เวลาขึ้นเครื่องบินไป เวลามันตกหลุมอากาศ มันโยกเขกเห็นไหม

นี่ก็เหมือนกัน จิตมันดีขึ้นไปมันลอยขึ้นไปมันเบาขึ้นไป มันอยู่บนอากาศความรู้สึกของมันนะร้อยแปดพันเก้า แล้วร้อยแปดพันเก้า ภูเป็นพระอรหันต์แล้วารู้ ใอันนี้ อาการเฉยๆ มันไม่มีอะไรหรรษา อาการเฉยๆ ต้องปรับปรุงเหมือนการออกกำลังกายนี้ ร่างกายจะแข็งแรงอย่างไร เอร่างกายแล้วทักษะเราค่อยฝึกกันอีกทีหนึ่ง

ถาม : ระหว่างบุคคลที่ถือศีล ๕ หรือศีล ๘ หรืออุโบสถศีล อย่างเคร่งครัด เฉพาะวันพระหรือวันสำคัญทางพุทธศาสนากับบุคคลที่ถือศีล ๕ เท่านั้นเคร่งครัดตลอดชีวิต ทั้ง ๒ ประเภทจะเข้าข่าย สิ้นพตปรามาต หรือไม่ครับ

หลวงพ่ : มันไม่เกี่ยวกับ สิ้นพตปรามาต อะไรเลยนะ ทั้ง ๒ ประเภทไม่เข้าข่าย สิ้นพตปรามาต คือลูปคล่าในศีล ทั้ง ๒ ประเภท ถ้าทำผิดศีลก็ลูปคล่าทั้งหมด แต่ถ้าเราทำเราถือเราบริสุทธิ์ เราถือของเรา คำว่าบริสุทธิ์นี้ ศีลนี้นะ มันเป็นรั้วกันไว้เฉยๆ เราพูดบ่อยนะ เราพูดว่าเราเป็นพระปฏิบัติ แต่ถ้าพูดอย่างนี้ไป ทางฝ่ายปริยัติเขาจะบอกว่าเราพูดผิด ศีลก็คือ ศีล ๕ ศีล ๘ นี่

ไอ้ศีล ๕ ศีล ๘ มันไม่ใช่ศีลทั้งหมดนะ มันเป็นข้อห้าม ศีลจริงๆ คือหัวใจของเรา ใจ หัวใจของเราโดยปกติก็คือตัวศีล ศีลคือความปกติของใจ ใจมันนิ่งใจมันเย็นนี้ตัวศีล หลวงปู่ฝั้นท่านพูดชัดเจนเลยนะ ศีล ๕ นะ หัวหนึ่ง แขนสอง ขาสองศีล ๕ ศีล ๕ คือตัวเราใจ คือหัวใจเราใจ ถ้าหัวใจปกตินี้ ไอ้ข้อบังคับ ๕ อย่างนี้ เราก็อำทำผิดพลาดไอ้ข้อบังคับ ๘ อย่างอย่าทำผิดพลาด ทีนี้ถ้าทำผิดพลาดก็ต่อศีล

ศีลทะเล ศีลต่าง ศีลพร้อย ศีลทะเลคือผิดครั้งๆ กลางๆ ศีลต่างศีลพร้อยและศีลขาด ศีลขาดก็คือขอเขา เขาไม่ให้ก็ขโมยกุหยิบเลย กุจะเอา นี่ศีลขาด พอขอเขา เขาไม่ให้ ขโมยนะ อืม อยากได้ ศีลเศร้าหมองนะ เออ อยากได้ แต่ไม่เอา ผิดศีล เห็นไหม ศีลบังคับไว้ได้ ศีลอย่างนี้ ศีลต่างศีลพร้อย อย่างนี้ สิ้นพตปรามาต มันเป็นการลูปคล่าศีล

สิ้นพตปรามาต คือโละ คือเราไม่จริงจังกับศีล คำว่าสิ้นพตปรามาต สักกายทิฐิ วิจิกิจฉา สิ้นพตปรามาต สิ้นพตปรามาตมันจะไปขาดตรง เป็นพระโศดาบันนะ พระโศดาบันละ สักกายทิฐิ ความเห็นผิดในกายมันขาดไป ทิฐิमानะ ความเห็นผิดมันขาด ทีนี้พอมันขาดแล้วความลูปคล่าจะมีไหม เรารู้ว่าไฟเราจะหยิบไหม

แต่ถ้ารู้ เอ้ ไอ้มันอะไรๆ อย่างเล็กๆ นี่มันก็จับ ไอ้โฮ ร้อน นี่สิ้นพตปรามาต คือมันไม่แน่ใจใจ แต่ถ้ามันเป็นความจริง เรารู้ว่าไฟนี้ ใครจะเอามือไปจับไฟให้มันร้อน แต่ถ้าจิตมันขาดนี้ สักกายทิฐิ มันขาด ผลัวะ สิ้นพตปรามาต มันอยู่ที่ไหน สิ้นพตปรามาต มันขาดไปแล้ว ขาดเพราะอะไร ขาดเพราะไม่รู้ชัดใจ

แต่นี้ ที่เราพูด อันนี้บางทีมันมาจากที่เราบอกว่า หมอเขามาถามว่าเขาปฏิบัติ แล้วมันเป็นสัพพัตตปารามาสใหม่ เป็นทั้งหมดคนะ เป็นทั้งนั้นเลย เพราะเรายังโลเลกันอยู่ไง เรายังทำ ยังไม่ถึงที่สุด คือหัวใจเรายังไม่ชัดเจน ไม่ขาด ถ้าหัวใจ สักกายทิฐิมันขาดปั๊บ มันขาดหมด พอขาดหมดแล้วนี่ สัพพัตตปารามาสไม่มีเลย ไม่มีอะไรผิดพลาดใหม่ พระโศดบันผิตศีลใหม่ ผิด

นางวิสาขาเป็นพระโศดบันมีลูก ๒๑ คนนะ นางวิสาขาเป็นพระโศดบันตั้งแต่ อายุ ๗ ขวบนะ มีครอบครัวไปนะ คำว่าผิตศีลนะ มันอธิศีล ศีลมันละเอียดลึกซึ้งกว่านี้อีกเยอะแยะ ฉะนั้นถือว่า ศีล ๕ ศีล ๘ ที่ว่าถือศีล ๕ ศีล ๘ ตลอดชีวิตนะเป็นสัพพัตตปารามาสใหม่ สัพพัตตปารามาสเพราะใจเรายังโลเลอยู่

สัพพัตตปารามาสคือความลังเลสงสัยในศีล แต่ทีนี้ เราสงสัย ผู้ที่ถือศีลนี้สงสัยแน่นอน พอทำไปแล้วนะผิต ไม่ผิตๆ นี่สัพพัตตปารามาส ทำไปแล้วไง เอ้ ผิตศีลหรือเปล่าๆ ผิตศีลไม่ผิตศีล ถ้าอย่างนั้นปั๊บ ขอศีลใหม่เลย ขอศีลใหม่ได้ นี่แสดงว่าฟังเทศน์เยอะ จับปูใส่กระด้ง อย่าสงสัยนะไม่ต้องสงสัยหรือ เราพูดบ่อยนะจริงๆ นิสัยเราเป็นคนจริงมาก

เราทำอะไร เราจะอธิฐาน เราบวชพรรษาแรก ไม่นอนเลย ไม่นอน ๓-๔ เดือนนี้ ไม่นอน เรายังจริงจังมากนะ แล้วเราทำอะไรผิตนี้เราเสียใจมาก แล้วประสาเราโกรธตัวเองมาก ถ้าตัวเองอะไรผิตนะ เราแค้นมากเลย ทำไมผิตๆ ไม่ยอมเลยนะ แม้แต่ตัวเองยังไม่ให้อภัยเลยนะ เรายัง เรายังเป็นคนจริงมากๆ การประพฤติปฏิบัติมา เราย้อนกลับไปเลย ถ้าทำอะไรผิตนี้ เราจะไมยอมให้อภัยตัวเองเลย ต้องแก้ไขต้องดัดแปลงเดี๋ยวนี้ ลงโทษตัวเองๆ หนักมาก เวลาปฏิบัตินี้ ทั้งคืนๆ เลย เคนจกรรมทั้งคืนไม่ให้ไปไหนเลย

ฉะนั้นนี้ เราพูดมาแล้วนะ แล้วพอเราปฏิบัติมานี้ เราย้อนกลับไปดูเราไง เวลาใครมา อย่างนี้มาเราถึงเห็นใจไง มันละล้าละลังนะ มันไม่รู้อะไรถูกอะไรผิตนะ กิ่งๆ สุกๆ ดิบๆ อะไรก็ไม่เอา จิตเราจะเอาจริงอยู่ แต่ปัญญามันไม่ขาดนะ ฉะนั้นเวลาปฏิบัติไป เราถึงบอกว่าผิตหมดคนะ ผิตตรงนี้ ผิตตรงนี้มีกิเลสอยู่ อย่างที่เราเป็น มันละล้าละลัง

เราฟังไม่ได้ไง เราฟังไม่รู้ เราไม่รู้ แต่ถ้ามันขาด ผลวะ โอ้ ชัดเจนเลย เราถึงได้บอก ใครบอกสัพพตปราคาสนะ โทษนะ เพราะกูเป็นมาแล้ว กูเป็นมาตลอด มันละล้าละลัง ยิ่งขึ้นสูงไปนะ มันก็สงสัยอันสูงขึ้นไป ดังเลสงสัยนั่นแหละ สัพพตปราคาส แต่พอมันขาดเป็นช่วงเป็นตอน มันจะหายไป

ฉะนั้นไม่ต้องกังวล มันจะเป็นไม่เป็นนะ เพราะเราพูดนะ มันพูดกับคนปฏิบัติกับคนหลากหลายแล้วเราไปฟัง เราไม่อยู่ตรงนั้นไง พอเราหลากหลายเกินไป อย่างเช่นเราไม่จำเป็น เราไม่ได้อยู่ในห้องปลอดเชื้อ เราก็ไม่จำเป็น เราจะมีอะไรอะไรบ้างก็ไม่เป็นไร ไข้ไหม แต่ถ้าเราต้องปลอดเชื้อตลอดเวลา นี่ ทุกข์ตายหาเลย

นี่พอถือศีลเข้ามาก็ผิดไม่ได้เลย สัพพตปราคาสๆ มันไม่เป็นไร คำว่าไม่เป็นไร ปิ๊ป พูดอย่างนี้ปิ๊ปจะอ่อนแอ เราไม่ต้องการให้อ่อนแอ เราต้องการให้เข้มแข็ง แต่เราเข้าใจเรื่องกิเลส กิเลสมันหลอกมันล่อ มันทำให้เราล้มลุกคลุกคลานนะ เราถึงบอกว่า ถ้าเป็นสัพพตปราคาสไหม เราพูดไว้เอง บอกว่าที่ปฏิบัติเป็นสัพพตปราคาสทั้งนั้นแหละ เว้นไว้แต่ถ้ามันขาดเป็นช่วงๆ ไปนะ มันถึงจะขาด

ฉะนั้น เวลามันเป็นแล้วอย่าไปสนใจ เขาจะพูดคำนี้เพราะว่า คำว่าสัพพตปราคาส ทำแล้วไม่ดี ทุกคนก็ไม่อยากได้ อยากทำให้มันขาวสะอาดบริสุทธิ์ ที่นี้มันจะสะอาดบริสุทธิ์ไปไม่ได้เพราะเรายังมีกิเลสอยู่ไง ในเมื่อสะอาดบริสุทธิ์ไปไม่ได้ เราทำไปนี่ เรา ยิ่งทุกข์ตายเลย แต่ถ้าในเมื่อ มันมีเชื่อมีใจ มีสิ่งที่มาปนในหัวใจเราละ

เราก็พยายามจะรักษามันอยู่ เราก็พยายามจะแก้ไขมันอยู่ เราจะทำอยู่ๆ เราจะแก้ไขอยู่ แต่สิ่งที่มีมันมีอยู่ มันมีอยู่แล้วจะอย่างไรละ ก็เราจะแก้ไขอยู่ที่ทำไป อย่าไปทุกข์ใจ บังเอิญว่าเราละล้าละลังมา เราเห็นอย่างนี้มา ฉะนั้นเวลาพูด มันพูดแบบพระปฏิบัตินะ ถึงบอกว่า เอามาเทียบกันไม่ได้ หมายถึงว่า คนถือศีล ๕ ก็คือศีล ๕ ของเขา

แล้วมันอยู่ที่จิตนิสัยของคน บางคนจริงจังแค่ไหน เราก็ทำประสาเรานี่แหละ คือประสาเราว่าเราจะเอาศีล เอากฎหมายไปวัดคนอื่นไม่ได้ เราต้องวัดตัวเราเองไง เราทำศีล ๕ บริสุทธิ์เลย เราเห็นคนอื่น เฮ้ย ศีลมีงผิด ศีลมีงขาด แล้วมันเรื่องอะไรของเราละ เรื่องของเราก็รักษาเรานี่สิ รักษาเราดูของเรา แล้วของคนอื่นเขาเป็นอย่างนั้น

เราบอก มันเทียบกันไม่ได้ไง เพราะนิสัยเขาเป็นอย่างนั้น บางคนเห็นไหมถือศีล ๕ ยกเว้นไว้ข้อหนึ่ง เฮ้ยใครชอบอะไรละ ใครอยากกินเหล้า ถือศีล ๕ ยกเว้นข้อกินเหล้า แล้วบอกมีถือศีล ๕ อย่างไรละ เขาก็บอก อ้าว ก็เขาก็ถือศีลของเขา ก็ยังดียังได้ ๔ ข้อ คือมันจริตของคนนะ คือเขาทำความดีได้แค่นั้น ดีกว่าเขาไม่ทำ เราทำความดีได้มากกว่า เราทำได้ดีกว่าเขา เราทำให้ดีมากขึ้นไปกว่านี้ ทำให้ดีขึ้นไปเรื่อยๆ

เราต้องเอาพระพุทธเจ้า เอาครูบาอาจารย์เราเป็นแบบอย่าง อย่าไปเอาคนที่ ท้อถอยท้อแท้เป็นแบบอย่าง เขาเป็นแบบอย่างให้กำลังใจเรา ว่าเห็นไหม คุณ สิ่งนี้ต่ำสิ่งนี้ สูง แล้วเราจะพัฒนาอย่างไร

ถาม : ๑. พระบวชใหม่มีคำเรียกท่านว่าครูบาแต่ทำไมพระอริยเจ้าทางล้านนาก็ ถูกเรียกว่าครูบา เช่นครูบาศรีวิชัย ครูบาเกษม เช่นเดียวกันครับ หรือว่าเป็นคติ เกี่ยวกับ ท้องถิ่นที่แตกต่างกัน

หลวงพ่ : ตอบเสร็จแล้ว ท้องถิ่นมันแตกต่างกันนี้ เพราะคำว่าครูบา คำว่า ญาครู เห็นไหม คำว่าญาครู ก็คือหลวงตา มันเป็นภาษาท้องถิ่นไง ภาษาท้องถิ่น ถ้าเวลาเราไป เราไม่เข้าใจภาษาท้องถิ่นปั๊บ เราจะไม่เข้าใจศัพท์เรียก ทีนี้ ถ้าเราเข้าใจภาษาท้องถิ่นปั๊บ มันก็ต้องย้อนกลับมาพระไตรปิฎก บาลีถึงไม่ให้แก้ไขเพราะบาลีมันเข้าไปทั่วเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้เห็นไหม

อยู่ที่ท้องถิ่นยังเข้ามาหาเรา อย่างเช่นพราหมณ์นี่ มันก็ยังพูดภาษาไทยนี้ พุทธ เมืองไทย พูดภาษาไทย พุทธเมืองไทยเห็นไหม ทั้งพุทธทั้งพราหมณ์ปนกัน พอเข้าไปใน จีนเห็นไหม จีนเขามีเต๋า เขามีสิ่งที่เคารพบูชาของเขาอยู่แล้ว มันก็เป็นเซนไป เวลาเข้าไป มันอยู่ที่ว่าเราเข้าไปที่ไหน พื้นถิ่นของเขา นี่คำว่าครูบาเนี่ย ทางพระบวชใหม่ทางอีสาน ครู บานี้คือหลวงพี่ คำเดียวกัน แต่มันเป็นศัพท์ ถ้าครูบาทางอีสานนะ ทางภาคกลางก็หลวงพี่

แต่ถ้าครูบาไปทางภาคเหนือละ ครูบานี้เป็นแบบว่าหลวงปู่ ถ้าเป็นพระเขาก็เรียก ตู๋หลวง ตู๋เจ้า ถ้าครูบานี้คือสวดยอดพระ ทีนี้เราอยู่ที่ท้องถิ่นใดละ ถ้าครูบาทางเหนือละ ทางล้านนาคะ อย่าไปตะนะ นั่นคือสวดยอดหัวใจเลยละ อย่าตะนะ แล้วถ้าเราอยู่อีสาน

ครุบา คือ เพื่อนกัน ครุบา คือ หลวงพี่ ใจ หลวงพี่ ไปไหน หลวงพี่ๆ ครุบา คือ หลวงพี่ ทางฝ่ายอีสานนะ

แต่ถ้าไปทางเหนือ โอ ครุบา นี่ ไม่ได้ นะ ถ้าครุบา ของ เขาก็แบบว่า โอ้อโฮ สุดเหนือหัวเลย โอ้นี่ เป็น ภาษาท้องถิ่น ของเขา เพราะว่า ศาสนา เข้ามา ทาง ล้านนา ตอน มี กษัตริย์ นั้นะ เขา ทำ สังคายนานะ สังคายนา พระไตรปิฎก ฉบับ เชียงใหม่ นี้ พวกเรา ไม่ค่อย ยอมรับ กัน คือ ทาง วิชาการ มัน คง ไม่ แน่น พอนะ สังคายนา ของ กษัตริย์ ล้านนา กษัตริย์ ใน พม่า กษัตริย์ ใน เมือง ไทย ทุกคน เป็น ชาว พุทธ ด้วย กัน ทั้งหมด พุทธ ที่ เป็น ชาว พุทธ นี้

คุณติ พระจอมเกล้า พระจุลจอมเกล้า ร. 5 พิมพ์ พระไตรปิฎก ครบ ๔๕ เล่ม ครั้งแรก ที่ แจก ง่าย ไป ทั่ว โลก ก่อนหน้านั้น มา พระไตรปิฎก ไม่ ครบ ๔๕ เล่ม นะ มัน ต้น สุธรรมา สมัย ยุชยานะ เผา กัน มา ตลอด มา สำเร็จ ใน สมัย พระจุลจอมเกล้า นี้เอง นี้ พระไตรปิฎก

อ้าง พุทธ พจน์ๆ นี้ มึง ว่า พุทธ พจน์ นี้ ใคร แสวง หา มา ใคร รวม เล่ม มา พุทธ พจน์ๆ นี้ ใจ เหมือน เด็ก รุ่น ใหม่ นะ ใช้ ปัญญา สาย ตรงๆ นะ ปัญญา อะไร ของ มึง มึง เกิด ท้น หรือ เปล่า เด็ก รุ่น ใหม่ นะ อู๊ย ภาวนา เก่ง มาก โอ้ พระอรหันต์ ทั้ง นั้น เลย อันนี้ พูด ถึง เป็น ชาว พุทธ ด้วย กัน แล้ว แบบ ว่า ธรรม ดานะ ปุณฺณ ก็ ต้อง ทำ ดี ด้วย กัน ทั้ง นั้น ละ อันนี้ คำ ว่า ครุบา นะ

ถาม : กราบเรียนหลวงพ่อกุศลแผ่เมตตาถึงกับเจ้ากรรมนายเวรด้วยหรือไม่รับ
หลวงพ่อกุศล : ควร อย่าง มากๆ นะ การแผ่เมตตา ทำ ความ ดี การแผ่เมตตา นี้ มัน เป็น การ ชำระ กิเลส แบบ ว่า โทสจริต คน จี โกรธ คน จี โมโห แล้ว ก็ บอก ว่า ไม่ ยาก โม โหๆ เลย แล้ว จะ ไป แก้มัน อย่าง ไระ ละ นี่ แผ่ เมตตา แผ่ เมตตา เขา สรรพ สัตว์ เขา เป็น สัตว์ เกิด มา ร่วม โลก เรา โม โห เขา ทำ ไหม

การแผ่เมตตา รักษา หัวใจ ได้ ดี มากๆ เลย นะ เรา หัด แผ่ เมตตา มี เพื่อน มา หานะ ครุบา หลวงพี่ ผม ก็ รู้ นะ อะไร ผิดๆ นะ ผม รู้ หมด ละ เงิน เดือน ออก ที่ ไไร เกือบ ๕๐๐ แล้ว ก็ ทุ้ง เขา ใช้ ทุก เดือน เลย เห็น ไหม รู้ ทุก เดือน นะ เรา ก็ สอน อย่าง นี้ รู้ ด้ รู้ ชั่ว ทั้ง นั้น นะ แต่ ไม่ ได้ ผี ฝัก คิ ชั่ว พุศ กัน ปาก เปียก ปาก แฉะ พุศ ได้ หมด ความ ดี ความ ชั่ว ใคร ชั่ง ได้ หมด นะ

แต่ทำดีทำชั่วนี่อีกเรื่องหนึ่ง นี่ก็เหมือนกัน แม่เมตตานะมันฝึกจิตใจ เวลาโกรธเขา อาฆาตเขา ยิ่งโกรธยิ่งอาฆาต จิตใจมันยิ่งหนักหน่วง ยิ่งผูกพยาบาทไปเรื่อย แม่เมตตาให้มันเจ้ากรรมนายเวรต้องแม่ เจ้ากรรมนายเวรนี้สุดขอดมากเลย นี่กรรมของพระพุทธเจ้า หลวงตาถึงสอนมากเลย ใจเขาใจเรา เขาจะชั่วขนาดไหนเรื่องของเขา

รักษาใจเราให้ดี ถ้าเขาจะดีได้เราช่วยเหลือเขาด้วย แต่ถ้าเราช่วยเหลือเขาไม่ได้ ให้รักษาใจเราอย่าให้ใจเราชั่วแบบเขา รักษาใจเราให้ได้ นี่ครูบาอาจารย์เราสอน นี่หลักธรรม ต้องแม่เมตตาใหม่ ต้องแม่! แม่เยอะๆ ด้วย! จิตใจเราจะได้ดีใจ แต่มันไม่ยอมแม่ ศักดิ์ศรี มันทำซ้ำๆ แม่ไม่ได้เห็นใหม่ อาฆาตพยาบาท นียาแก้กัน แม่เมตตานียาแก้ ยาแก้ทุกข์ แต่เราไม่รู้

ทางโลกไม่ได้ ก็เขาทำเรานะๆ แต่ถ้าทางธรรมนะ ต้องแม่ยังทำเราต้องแม่ให้มันเยอะๆ เราจะได้ไม่อาฆาตมัน เราจะได้รักษาใจเรา ใจเราจะได้ดีสูงกว่าเขา มันทำยาก แหมมันทำง่าย พระพุทธเจ้าไม่ลำบากอย่างนี้หรอก พระพุทธเจ้าไปพูดที่ไหนไม่มีใครฟัง ให้เสียสละอย่างเดียว อะไรมาก็เสียสละ มันทำยาก แต่ผลมันให้คุ้มค่ามากนะ ผลดีมากเลย แต่โลกมองไม่เห็น มันคนละมุมมองกันไง ทางโลกก็ต้องกว้านเข้ามา ของกูๆ ใจทางศาสนา หลวงตาเห็นใหม่ หมิ่นๆ ล้วน เอาไปๆ เห็นใหม่มุมมองมันกลับกันนะ โลกกับธรรม

ถาม : ควรตามจิตหรือควรทำจิตให้สงบ ช่วงหลังนิรณัมมาก จิตนั่งไม่สงบเลย

หลวงพ่ : จูจิตนี้ ถ้ามันพูดสั้นๆ ว่าจิตโดยตั้งใจ เราไม่ใช่ มีใครมาหาเรา เราบอกให้พิจารณาไม่ให้ดู การพิจารณาคือการแยกแยะ การดูเฉยๆ ดูเพ่ง อย่างไรก็ตามเราก็ไม่เห็นด้วยฉะนั้น ถ้าการจิต ดูอย่างไรมันก็ไหล มันก็ไปของมันอย่างนั้นละ อันนี้มันเป็นคำพูดของเขาและมันก็เป็นความเห็นของเขา

เพราะการจิตเราจะดีแบบอภิธรรม คุณามรูปก็จิต เพราะนามรูปกับจิตนี้มันเข้าด้วยกัน สังคมเขาต้องขยายใหญ่โตมากเลย ใจจิตกับนามรูป คุยด้วยกันภาษาเดียวกัน แล้วพอคุยด้วยกันเป็นพวกเดียวกัน และก็เฝ้าไปทางเดียวกันคือโลกหมด ฉะนั้น ถ้าตามจิตควรทำจิตให้สงบ แต่วิธีการจิตเป็นวิธีอันหนึ่งที่เขารู้ว่าเขาทำกันได้

แต่เรา ประสาเรานะ เราว่ามันทำแล้ว อย่างที่ว่านี่ เราเทศน์อยู่กันหนึ่ง กลับไปสู่กิเลส การปฏิบัติกลับไปสู่กิเลส คือกลับไปสู่จิตเดิมแท้คือกลับไปสู่กิเลสทั้งหมด ไม่ใช่การชำระกิเลส การดูจิต การพิจารณาของการใช้ปัญญา คั้นสู่กิเลส คั้นสู่สภาวะของจิตเดิมแท้ จิตเดิมแท้คือตัวภพ เพราะไม่ได้มีการกระทำ มันไม่เป็นมรรค

ฉะนั้น ถ้าทำจิตให้สงบ แล้วช่วงหลังมีนิเวศน์มาก มีนิเวศน์เพราะจิตมันไม่สงบใช่ไหม มีนิเวศน์มากมันต้องแก้ เราพูดไว้ว่าทำไมต้องพุทโธ พุทโธๆๆ นี่ เป็นพุทธานุสติ มันเป็นความสะอาด พุทโธๆๆ นี่ ความคิดเหมือนกันทำไมมันสะอาดละ จิตมันสกปรกจะสะอาดได้อย่างไร นี่เพราะจิตมันสกปรกมันคิดอกุศล คิดโดยธรรมชาติของมัน นี่คือความคิดของเรา คิดโดยอกุศล

พุทโธๆๆ ความคิดเหมือนกัน แต่เราพุทโธๆๆ นี่มันไม่มีใครเข้ามาเจือจางมันถึงมาขาบกับคำ ถ้าเราพุทโธๆๆ นี่ มันแบบว่าคนที่ปฏิบัติไม่เป็น ปฏิบัติได้ยาก มาปฏิบัติได้เลย แต่ถ้าเป็นอานาปานสติ คือกำหนดลมหายใจ ลมเป็นกลาง จิตจะให้บวกก็ได้ให้ลบก็ได้ แต่ถ้ามัน พุทโธๆๆ ตลอดคนะ ดูจิตก็เหมือนกัน ดูจิตๆๆ นี่ โจรก็ดูได้ โจรก็ดูจิตได้ เศรษฐี มหาเศรษฐีก็ดูจิตได้ ก็ดูได้ใช่ไหม เพราะมันเป็นกลางใช่ไหม

ดูจิต ใครก็ดูได้ใช่ไหม แต่พุทโธๆๆ นี่ เราพุทโธ คำว่าพุทโธมันต้องเป็นพุทธานุสติ พุทโธ ถ้า โจรจะดูพุทโธ โจรก็ต้องกำหนดพุทโธ เพราะพุทโธนี่มันก็ดึงจิตออกมาอยู่ที่พุทโธเพราะมันสะอาด คำว่าพุทโธมันสะอาด สะอาดเพราะอะไร เพราะมันเป็นความคิดเฉยๆ ความคิด ความเป็นพุทธานุสติ ความคิดเฉยๆ ดึงจิตออกมาอยู่ที่พุทโธ ออกมาอยู่ที่ความสะอาดนี้

พอจิตมันสงบ มันก็สะอาดด้วยสัมมาสมาธิ นี่ไง ที่ว่าดูจิตๆๆ มันก็เหมือนอานาปานสติดูจิต ดูจิตดูเข้าข้าง เราดูแล้วเราเข้าข้างเราเห็นไหม ดูจิต โอ จิตดูสงบไว้อย่างดี สดุดเลย อ้าว ก็ดูจิต เนี่ย แล้วใครเป็นคนดู แต่ถ้าเป็นพุทโธๆๆ ละ มันก็ต้องมีเจตนา มันต้องมีสติ ตัวสถินั่นคือตัวตั้งมั่น คือตัวที่ทำให้จิตมันดูได้ เพราะทำให้จิตมันทำงานโดยปกติ

ถ้าไม่มีสติ มันก็พุทโธสักแต่ว่า พุทโธอยู่กรุงเทพฯ อยู่นั่งอยู่นี่ กำหนดพุทโธเลย มันไม่ถึงกันเห็นไหม จะนั้นควรตามจิต แต่ถ้าใครปฏิบัติจิตมานะ ถ้าทำแล้วดีนะ เอาเลยสาธุ เพราะเราก็บอกแล้วว่ามันเปิดกว้างอะไรก็ได้ คำว่าจิตนี่ เพราะคำว่าจิต คุไปสิ คำว่าจิตมันจะย้อยอย่างนั้นล่ะ มันก็จะได้แค่นี้ มันอยู่อย่างนั้นไป

แต่ถ้าพิจารณาใช้ใหม่ ดูเห็นใหม่ คำที่พูดว่า ถ้าจิตมันสกปรกคือกิเลส ถ้าพุทโธ มันขวากับคำ ถ้าเรามีปัญญาเราพิจารณาเห็นใหม่ เราแยกแยะว่าผิดหรือถูก ความคิดเราดี หรือชั่วถ้าความคิดเราชั่วเราเห็นโทษของมัน นั่นคือปัญญา ใช้ปัญญาอบรมสมาธิ จิตเฉยๆ มันยุบตัวลง มันเชย้อย่างนั้น เราว่าตามหลักของเรา

ถาม : ผู้เริ่มปฏิบัติระหว่างการบริการมพุทโธ กับยุบหนอพองหนอเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร แตกต่างกันในการทำให้จิตเข้าหรือเกิดสมาธิช้าหรือเร็วแตกต่างกันอย่างไร

หลวงพ่ : พุทโธนี้แหละ เราว่าพุทโธนี้ เข้าสมาธิด้วยเนื้อหาสาระด้วยความเป็นจริง ยุบหนอพองหนอหรือสิ่งต่างๆ ที่เขาทำกัน เราไม่เคยเห็นด้วย เพราะอะไร เพราะการว่า ยุบหนอพองหนอ เราว่าไปสร้างอารมณ์อีกอารมณ์หนึ่ง แล้วพุทโธสร้างอารมณ์ใหม่ พุทโธก็ต้องสร้าง ไม่สร้างจะเป็นพุทโธได้อย่างไร พุทโธๆ นี่ ขวากับคำใช้ใหม่

แต่ยุบหนอพองหนอ คูสิพุทโธๆ ยังนั่งหลับเลย ยุบหนอพองหนอก็เหมือนกัน เดียวมันก็หลับ มันหลับเลยนะ เพราะมันอยู่กับอารมณ์สร้าง แต่ถ้าพุทโธนี้ เพราะว่าอารมณ์สร้างก็เหมือนความคิดนี้ ความคิดนี้จิตสร้างนะ ถ้าจิตไม่ออกมาด้วยความคิดนี้ แบบว่าเข้าเกียร์ไม่เป็นอันเดียวกัน ความคิดเกิดไม่ได้

อย่างเช่น เวลาเรานั่งเหม่อๆ อย่างนี้ หรือเรามองภาพสิ่งใด เราไม่รับรู้ภาพนั้น เยอะแยะไป คือตาเห็นภาพนะแต่จิตมันไม่รับรู้ด้วยใจ คือจิตมันไม่ทำงาน เนี่ยเวลาทำไมมันเป็นอย่างนั้นได้ จะนั้นว่าเราเน้นพุทโธ แต่ถ้าใครยุบหนอพองหนอ จิต หรือนามรูป นี่ คือการกำหนดดู เราพูดเลยว่าพวกนี้ทำสมาธิไม่เข้าสมาธิ อยู่แต่สัญญาอารมณ์สร้างอารมณ์ๆ หนึ่งขึ้นมา ไม่เป็นสมาธิๆ แล้วถ้าไม่เป็นสมาธิ ทำไมเขาพิจารณากันได้ เขาใช้ปัญญากันได้ ก็ปัญญาได้ ก็หม่นอยู่อย่างนั้น

อุปนิสัยที่สืบปี ปฏิบัติมาประชากรทั้งประเทศไทย ฎไม่เคยเห็นมีใครเป็นพระ
โศดาบันสักคนหนึ่ง เพราะอะไรเพราะพื้นฐานมันไม่มี แล้วปัจจุบันนี้ เห็นไหม จูจิต
กันนะพระอรหันต์ พระโศดาบัน พระอนาคา เต็มประเทศไทยเลย โอ้ยเดินชนกันเลย
โศดาบันที่พวกมันสร้างกันขึ้นมา ฎไม่เชื่อ โศดาบันต้องบอกว่าละสักกายทิฏฐิอย่างไร
สักกายทิฏฐิ ทิฏฐิของจิตที่มันหลุดออกไป หลุดอย่างไร แล้ววิธีการที่ทำให้หลุดมันอยู่ที่
ไหน แต่เขาบอก เขาก็มีเขาทำเสร็จก็ขณะจิตของครูบาอาจารย์ของเราหลุดออกมาเห็นไหม
เขาก็จับเอาไปเป็นความรู้สึกรู้สึกของเขาได้

ถาม : อันนี้พูดถึงเรื่องเงินว่าจะได้กินหรือไม่ได้กิน

หลวงพ่ : พูดประสาเราว่ามันก็มีเวรกรรมอันหนึ่งด้วยเวรกรรมนี้ละ คำว่าเวรกรรม
แล้วบอกคนเรานี้ละ มันมีอยู่ สิ่งที่สร้างมาจากอดีต ๕๐เปอร์เซ็นต์ กับสิ่งในปัจจุบันนี้
๕๐เปอร์เซ็นต์ สิ่งที่สร้างมาคือเวรกรรมที่มันสร้างมา แต่สิ่งที่เกิดปัจจุบันนี้คือเกิดใน
ชีวิตของเรา ฉะนั้นสิ่งที่สร้างมามันเรื่องเวรเรื่องกรรม มีมากที่มาคุยกับเรานะ บอกว่ามี
ปัญหากันมาแบบว่าเขาขี้เงินเราหรือเราไปขี้เงินเขาต้องไปทวงเขาใหม่

บางคนนะให้เขาขี้เงินแล้วบอกว่าไม่ทวงไม่อะไรทั้งสิ้น เขาบอกว่าถ้าเขาจะเอา
อะไรไป นี่คนโง่บุญสูง เขาบอกว่าเป็นกรรม เขาไม่ตามนะ แต่เวลามาหาเราเราบอกต้อง
ตาม ต้องตามเพราะอะไร เพราะสิ่งนี้ เนี่ย ปัจจุบัน ๕๐เปอร์เซ็นต์ ึง คำว่าปัจจุบัน ๕๐
เปอร์เซ็นต์ ปัจจุบันนี้เขาขี้เงินเราไป และเขายังไม่ได้ใช้เราเรามีสิทธิใช้ไหม ก็เงินของ
เราใช้ไหม พระยังมีสิทธิเลย

เนี่ย เราฝากของไว้กับพระนี่ โยมไปถวายของใช้ไหม แล้วฝากของ โยมถวายของ
เราแต่ฝากพระอื่นไว้ แล้วพอโยมมาบอกนี่ว่าฝากของนี้ไว้ให้เรา เรานี้มีโอกาสไปยื่นให้
เขาเห็นได้ ๓ หน ถ้าเขาไม่ให้เรานี้ เราก็ต้องไปบอกเจ้าของว่า ของนี้ไม่ได้มาจากเรา ถ้า
เราไปเอามาเป็น นิสัคคีย์ปาจิตตีย์นะ เพราะในวินัยสงฆ์ มันมีแพ่งพานิชด้วยนะ มีอาญา
ถ้าแบ่งธรรมวินัยนี้เป็นนะ มันก็มีใช้ไหมในปัจจุบันนี้

ถ้าอย่างนั้นแล้วพระพุทธเจ้าสอนอย่างนี้ พระพุทธเจ้าสอนบอกว่าตระกูลใด ถ้า
ของที่เป็นของในตระกูลเรานี้ เรา รู้จักซ่อมแซม รู้จักดูแลนี้ ตระกูลเราจะไม่เสื่อมเลย ใช้

ไหม แล้วนี่ก็เหมือนกัน ของที่เขายืมเราไป ตระกูลของเราและเขายืมเงินเราไปแล้วเราไม่ไปทวงคืนแล้วตระกูลเราอยู่ได้ไหม นี่ในนวกวาทนะ พระพุทธเจ้าสอนขนาดนี้

นี่ในปัจจุบันนี้ เราต้องติดตาม คำว่าติดตามคือในปัจจุบันนี้ แต่ถ้าติดตามแล้วนี่ มันก็มีผลจากกรรมละ กรรมอดีตกรรม ๕๐เปอร์เซ็นต์ อันนั้นนะ ว่า ถ้ามันเป็นสิ่งที่ยั่งยืนมาสิ่งที่มันทำมาทำอะไรๆ มันก็เป็นอย่างนั้น คือมันไม่ได้ ก็ของเก่าเขามาเอาคืนนะ แต่ในปัจจุบันเราก็ต้องทำเต็มที่ใช้ไหม เพราะเราไม่รู้เก่าหรือใหม่ แต่ไหมปัจจุบันนี้ เราต้องขวนขวายเต็มกำลังของเรา เพราะ ๕๐เปอร์เซ็นต์ นี่ ปัจจุบันนี้ชีวิตนี้มันเป็นอย่างนี้

เราต้องทำตามกำลัง ตามกรรมเวรของเรา ทีนี้พอทำตามกรรมเวรของเราเราชาวพุทธไง เราก็เชื่อเรื่องกรรมใช้ไหม เราทำเต็มที่แล้ว ถ้าไม่ได้มันก็ไม่ให้เราทุกข์จนเกินไป ใจมันตามแล้ว ทำแล้วมันไม่ได้ มันปลงตกใจ เออ สุดท้ายสามารถ แต่ถ้าทำกลับมาได้ เราถึงต้องให้ผู้อื่นทำ มีคนมาถามบ่อย เราให้ทำอย่างนี้ คือเต็มที่เราเลย แล้วอธิฐานเอา ไครมาเราบอกให้อธิฐานเลย

อธิฐานว่าสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เห็นไหม คุณิ เขาทำบุญกัน เห็นไหม ให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์นี้ ให้กลับแบบว่าในหลวง คนที่สูงกว่าเราเนี่ย เราจะไปให้พร เราเล็กกว่าใช้ไหม เราอาศัยสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่สากลโลก ที่คนเขาบูชา ให้คุ้มครองดูแลนี้ก็เหมือนกัน อธิฐานเลย เดี่ยวเราให้พร อธิฐานเอา ถ้ามีสิ่งใดให้มันสมความปรารถนา ประสบความสำเร็จ แล้วเราก็เต็มที่เราเลย ทำของเรา ทำแค่นี้ เราเป็นชาวพุทธเราทำแค่นี้

ถาม: ลูกมีการศึกษาจะจบไม่จบ

หลวงพ่ : จบแน่นอนเลย ถ้ามันเรียนนะ จบ แล้วทำงานได้ด้วย เรียนแล้วขยันนะจบ เราไปธรรมศาสตร์เด็กมันพูดอย่างนี้ เด็กมันถามเราว่า จะเรียนอะไรก็ไม่ว่าจะจบหรือไม่จบ บอกเอ็งเรียนไปเถอะเด็กๆ นะ เอ็งเรียนไปเถอะ เรียนให้จบ เรียนไปเถอะอะไรขวนขวาย ขยันแล้วเรียนไป เด็กนะเวลาไปเรียน บางทีเด็กมันแบบว่า มันไม่ทันเขามันก็ท้อแท้นะ แล้วมันก็ไม่รู้ทางออก

บอกเอ็งเรียนไปเถอะ คูสิ เดียวนี้เขาจบไปแล้วนี้ เขาออกไปแล้วทำงานตรงวิชาชีพ มันมีสักเท่าไร เรียนจบไปนะ คูสิจบมาแล้ว เราไปต่อมันหางานทำได้ทั้งนั้นนะ คือพื้นฐานวิชาเรา เราต้องเรียนไว้ เราเอาพื้นฐานของเราไว้ ออกไปมันอยู่ที่ เห็นไหม คูสิครอบครัวใดเขามีธุรกิจของเขา ลูกมันก็ไปทำงานของเขาใช้ไหม เราก็ทำตามตำแหน่งหน้าที่ของเรา

อนาคตนี้ เวรกรรม คูสิ วงรอบในธุรกิจเห็นไหม ๑๐ ปีก็รอบหนึ่ง นี่มันอนิจจังทั้งนั้นละ เราจะบอกว่ามันเป็นอนิจจัง ถ้าเราจบออกมาธุรกิจกำลังบูมเลยนะ โอ้โฮ โชคดีของเราเลย ตอนนี้อย่ารีบไปไม่มีงานทำนะ มีงานทำไม่มีงานทำก็แล้วแต่ มนุษย์ ต้นทุนของเราที่เกิดเป็นมนุษย์

เกิดเป็นมนุษย์นี้แสนยาก พระพุทธเจ้าเปรียบไว้เหมือนเต่าตาบอด อยู่ในทะเล มันมีบ่วงอยู่บ่วงหนึ่ง เต่าตาบอดมันโผล่ขึ้นมาถ้าเกิดในบ่วงนั้นจะได้เกิดเป็นมนุษย์ การได้เกิดเป็นมนุษย์นี้แสนยาก แล้วมันต้องตายไปนะ เกิดเป็นมนุษย์นี้ คูสิตถกนรกอเวจีนี้ มันก็ตกเหมือนอยู่ในคุก เวลาอยู่บนสวรรค์ก็เหมือนอยู่ในสโมสรสันนิบาตเลี้ยงกันอยู่ แล้วมันต้องไปมา ถ้าสวรรค์นรกมันก็เหมือนกัน

แล้วในปัจจุบันนี้ เห็นไหม เราเกิดมาเป็นมนุษย์นี้ เรามีอิสรภาพอยู่ในคุกทำดีไม่ได้ อยู่ในคุกมันโดนบังคับบัญชาไว้ อยู่บนสวรรค์มันก็เพลินจนลืมอะไรไปหมดเลย มันจะใกล้ตาย มันค่อยคิดได้ เราเกิดเป็นมนุษย์นะ ความหิวกระหาย ความทุกข์ความยาก ปีบคั้นเราตลอดเวลา เราต้องแสวงหา เราว่าอันนี้เป็นกำไรนะ

อย่างที่ว่าทุกข์ๆ ยากๆ นะ กำไรตรงไหน กำไรที่ให้เราเนี่ย ขวนขวายธรรมะมาสอนนี้เห็นไหม ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด ร่างกายนี้ไม่ใช่ของเรา เป็นสมบัติตามความเป็นจริง ไม่ใช่ของเราหมายถึงว่าเราสั่งไม่ได้ เราควบคุมมันไม่ได้ แต่มันเป็นของเรา ให้สิทธิเราในชีวิตหนึ่ง ให้เราเอาร่างกายนี้มาทำคุณงามความดี

และถ้าใครพิจารณากายเข้าไป พิจารณาจิตเข้าไป จิตมันสงบเข้าไป จนเห็นเป็นความจริง จิตนี้จะเป็นอริยภูมิ จะรู้อริยสัจ จะรู้สัจจะความจริงเห็นไหม นี่ชีวิตมนุษย์ มันถึงว่าการเกิดเป็นมนุษย์นี้มันช่างแสนยาก แต่เราไม่มองถึงว่า เกิดมาแล้วนี้ เอามาเพื่อ

ประพฤติกปฏิบัติเอามาเพื่อสิ่งนี้นั่นบีบบังคับเรา เราเกิดมาแล้วเราก็ทุกข์ๆ uly ทุกข์เพราะอะไร ทุกข์เพราะเราไปมองสมบัติข้างนอกไง

แล้วถ้าเรามองที่เรา เพราะมีเรา เราถึงมีทุกข์ไข่มุ่ เพราะมีเรา เราถึงได้ลำบากไข่มุ่ ไ้เรานี้ ถ้ามันเห็นว่ลำบากแล้ว ก็ให้่ได้สติให้่ได้พิจารณาให้่ได้ใคร่ครวญให้่จิตนี้มันเปลี่ยนแปลงไปเพื่อประโยชน์กับชีวิตเรา เอวัง